

Akcelerované algoritmy násobení

Proč akcelerované metody

- Standardní uživatel komerčního procesoru může ovlivnit rychlost provádění operací jen jeho výběrem.
- Jiná situace je při návrhu digitálních systémů na bázi FPGA nebo ASIC.
- Návrh specializovaných funkčních bloků může probíhat i na úrovni obvodového řešení jednotek, jako jsou násobičky, děličky, popř. jiné specializované jednotky.

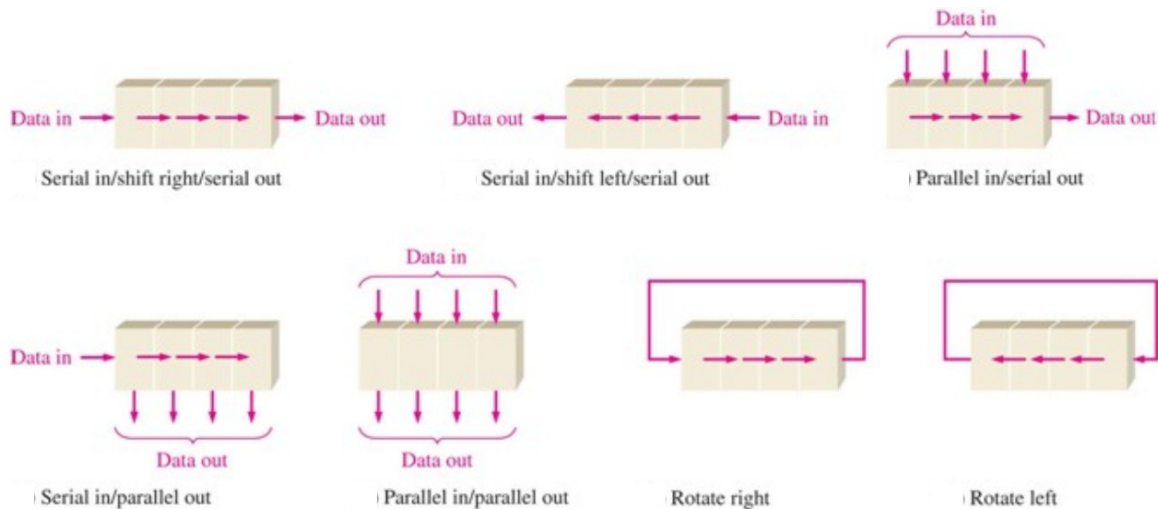
Charakteristika používaných metod a algoritmů pro násobení

- Sekvenční metody
 - Boothův algoritmus a jeho modifikace
- Paralelní – iterativní techniky
 - Paralelní čítače
 - Iterační aritmetická pole
- Použití speciálního kódování
 - Logaritmické zobrazení čísel
 - Modulární aritmetika - kódy zbytkových tříd

Posuvné jednotky (Shifters)

- Rotace (doleva/doprava) : $100111 \leftarrow 110011 \rightarrow 111001$
- posuv logický (doleva/doprava): $100110 \leftarrow 110011 \rightarrow 011001$
- posuv aritmetický (doleva/doprava): $100110 \leftarrow 110011 \rightarrow 111001$

- Vstup sériový/paralelní, výstup sériový/paralelní
- směr vlevo/pravo/volitelný
- o 1 krok, více kroků, volitelné

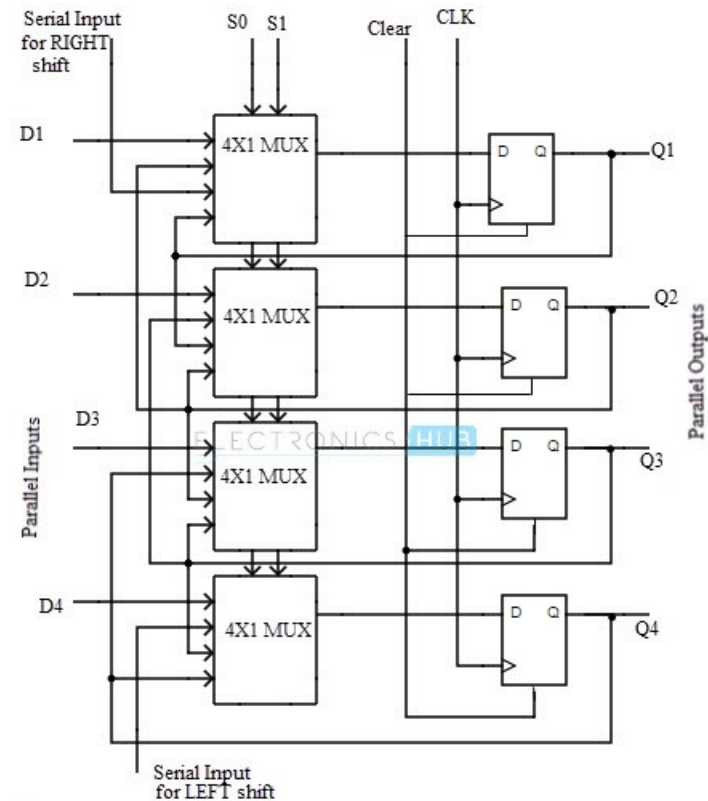

Univerzální posuvný reg.

Řízení S0,S1 umožňuje volit fci

- Načtení
- posuv vpravo
- posuv vlevo
- bez akce

Na N-bitový posuv
je třeba N-taktů

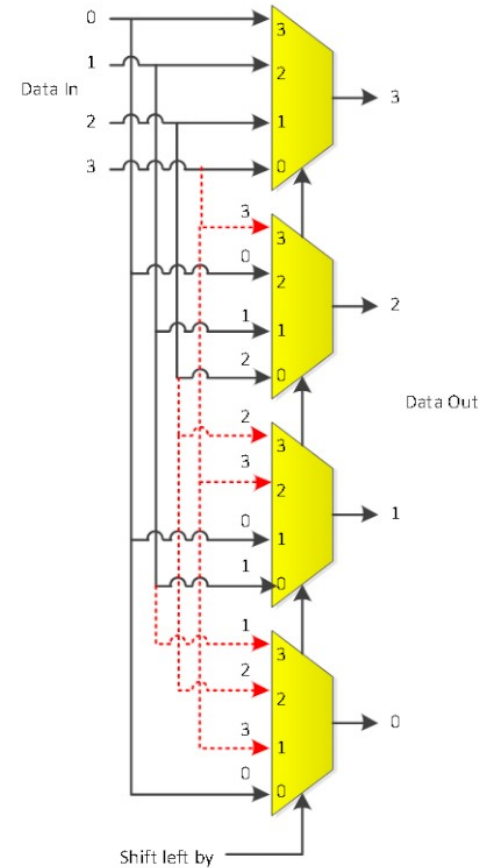

Barrel Shifter

- Univerzální posuvná jednotka založená na čitě kombinační logice

Posuvná jednotka - multiplexer

- Posuvná jednotka je implemetována Multiplexerem
- pro vyšší N – vysoký řád multiplexeru

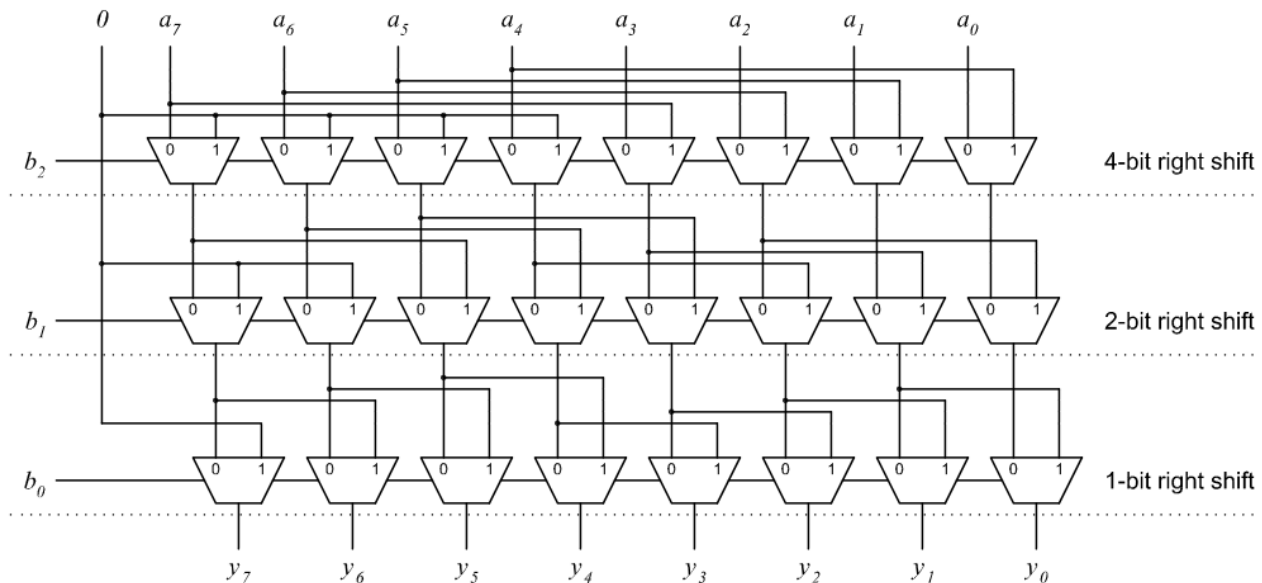

Posuvná jednotka - Logaritmická

K-úrovní, každá posouvá o 2^b ($b = 1..K$)

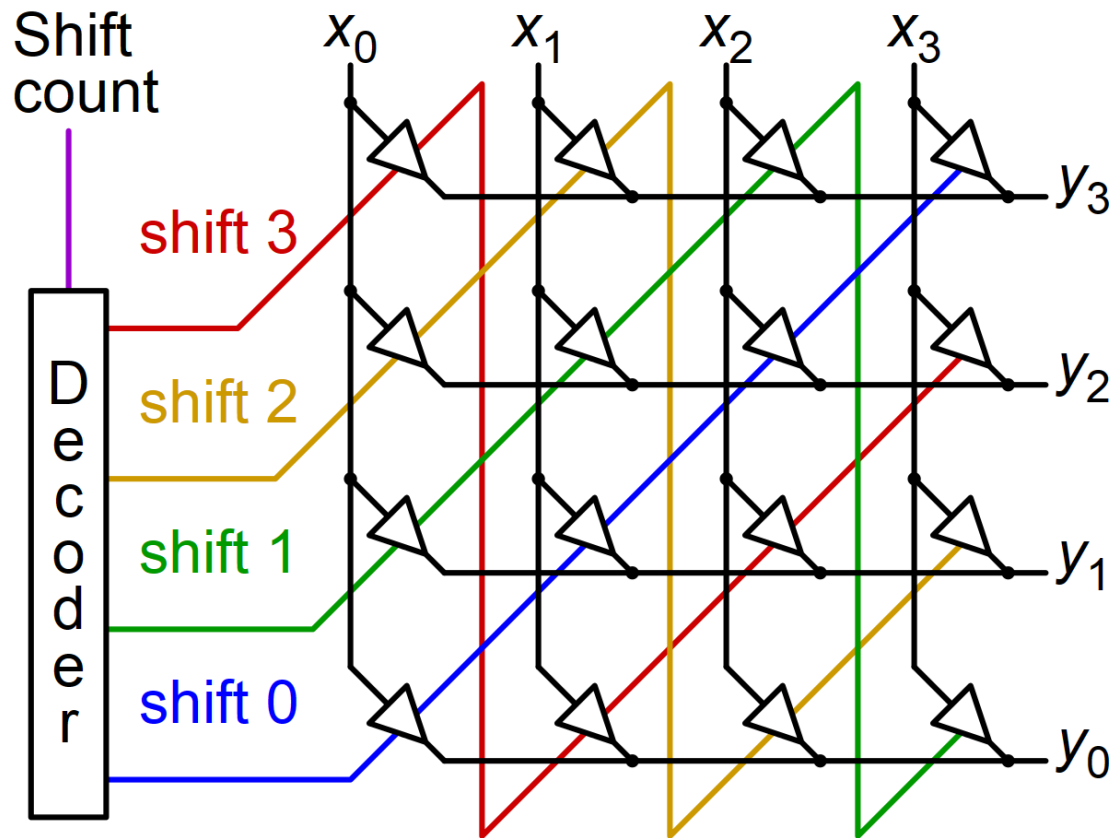
Vstupy b pak volba posunout/neposunout v dané úrovni

Pro N -bitový vstup, $K = \log(N)$

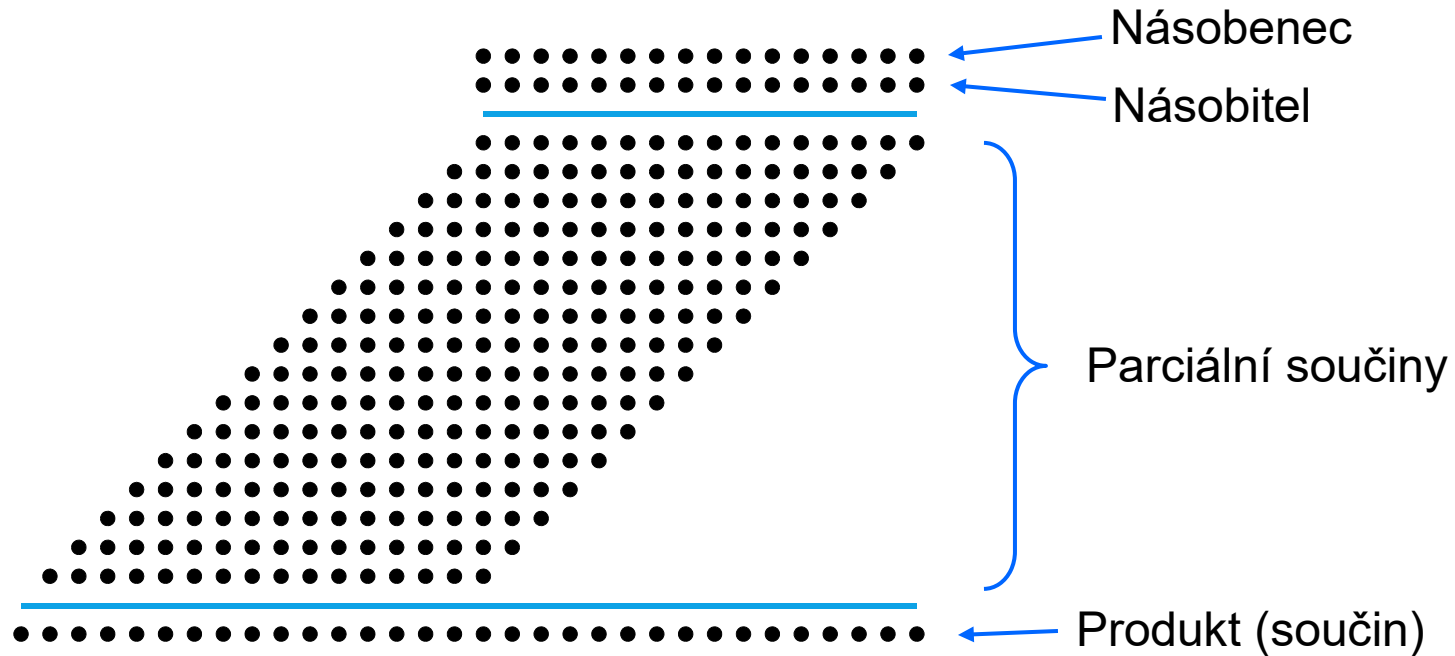

Posuvná jednotka - matice

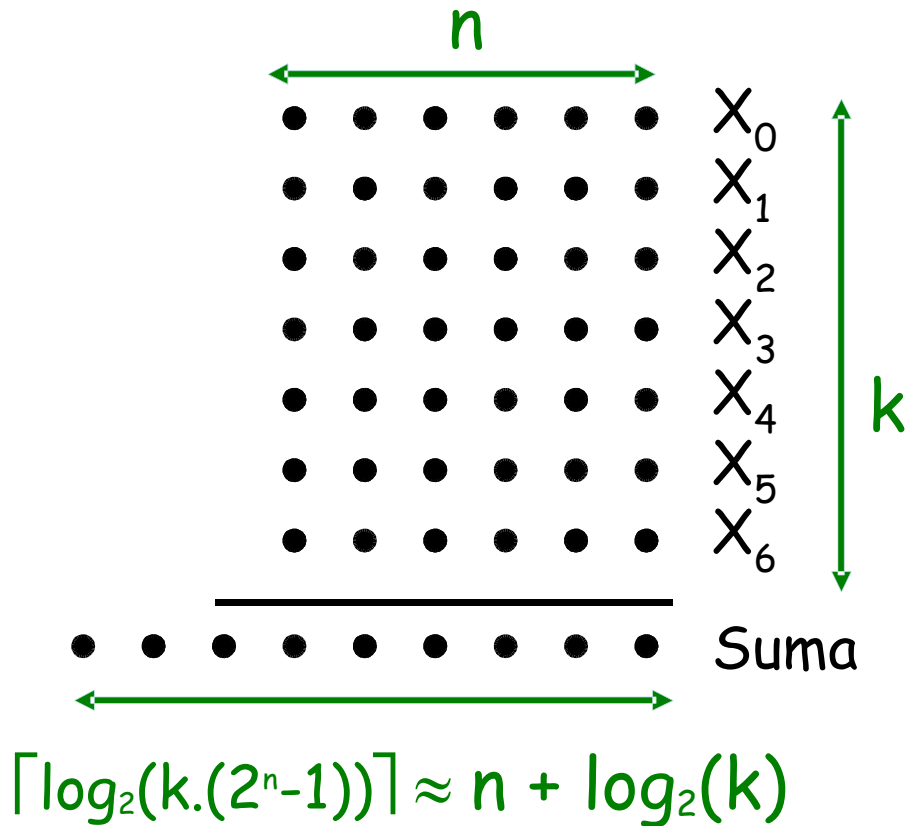
Maticová propojení → 1 úroveň logiky = velmi rychlé
x=vstup, y' výstup, shift určuje posuv

Vytváření součinu

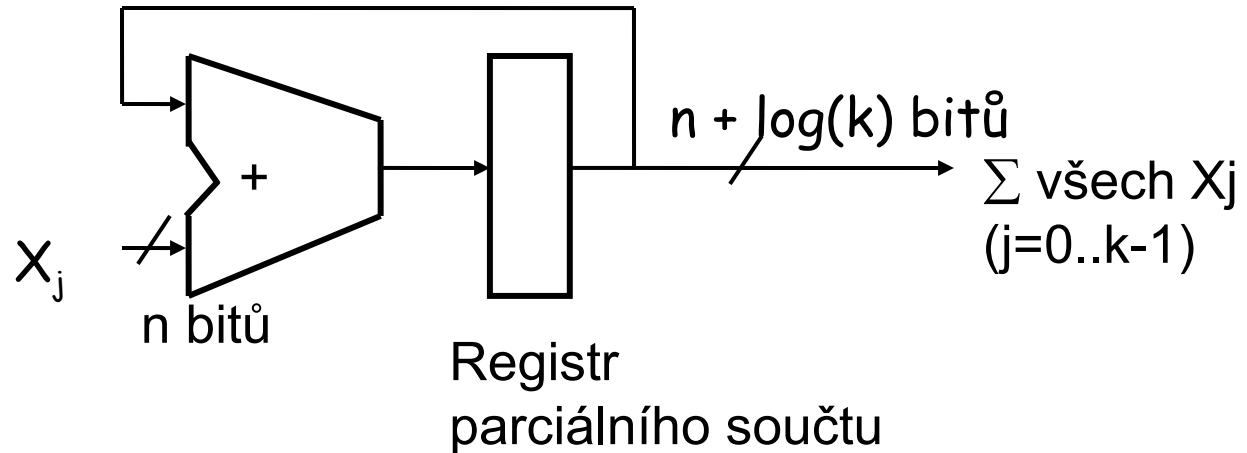
Víceoperandové sčítání

Součet většího počtu čísel:

- Násobení vektorů
- Výpočet středních hodnot
- Digitální filtrace

Seriová implementace

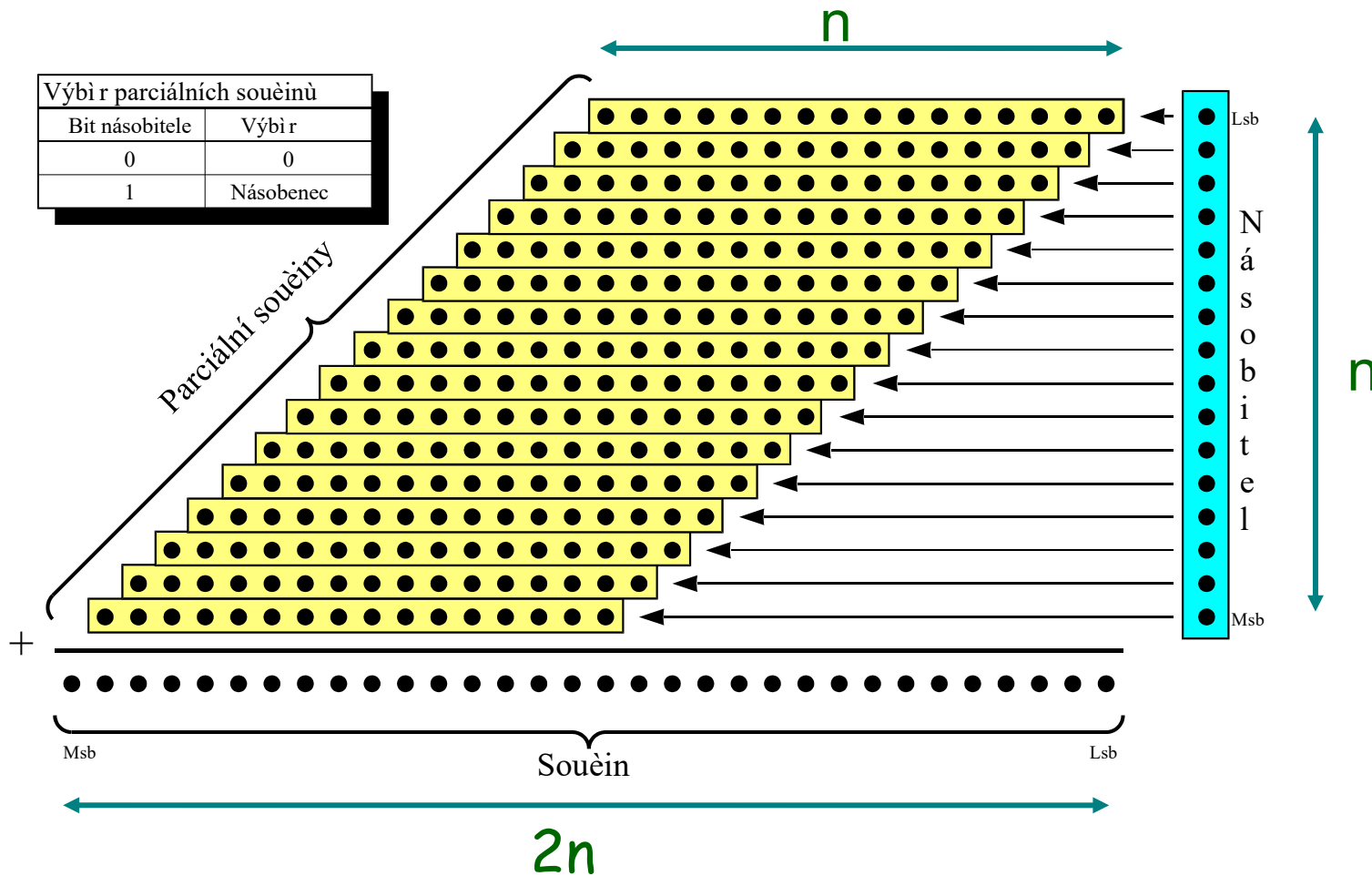

$$T_{\text{sériové-multiadd}} = O(k \cdot (n + \log(k))) \quad \dots \text{RCA adder (basic)}$$

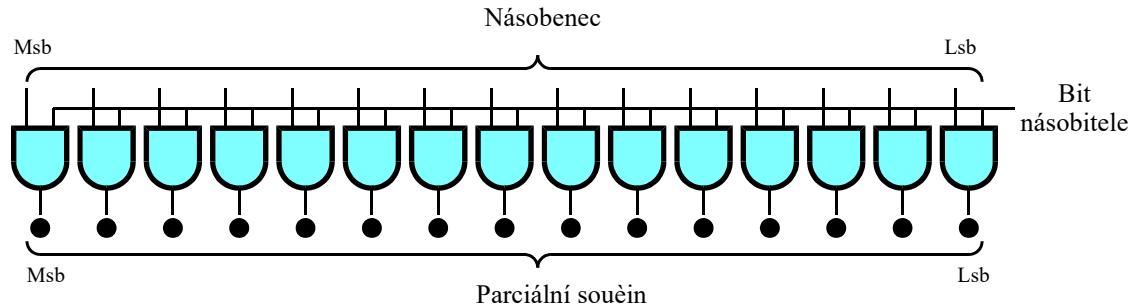
$$T_{\text{sériové-multiadd}} = O(k \cdot \log(n + \log(k))) \quad \dots \text{CLA adder (fast)}$$

Doba součtu roste **superlineárně** s k je-li n konstantní a **logaritmicky** s n pro konstantní k .
(superlineární \approx loglineární, označení $k \cdot \log(k)$)

Vytvoření výsledku - součinu

Vytváření parciálních součinů

- Vytváření parciálních součinů pro základní metodu násobení (test jednoho bitu, postup po jednom bitu)
- Parciální součin vznikne jako součin násobence a jednoho bitu násobitele.

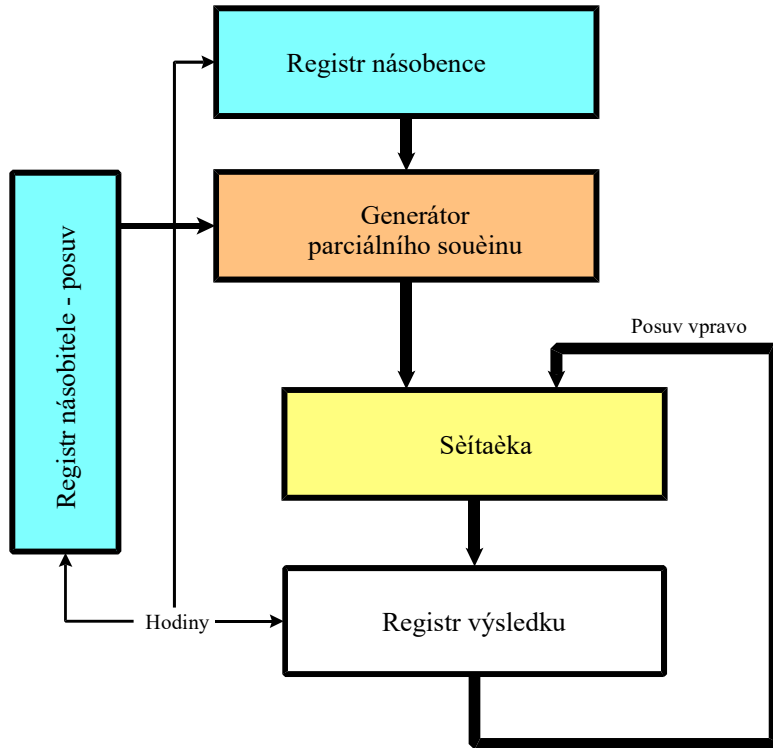
$$T_{\text{sér-mult}} = O(n \cdot \log(n))$$

Doba násobení roste **superlineárně** s n (použijeme-li sčítačku s logaritmickou závislostí doby součtu)

Násobení - posuv & součet

- Posuv vlevo a součet
 - Parciální součiny se sčítají zdola nahoru
 - Metoda vyžaduje sčítačku o šířce **2n bitů** (=> menší rychlost)
- Posuv vpravo a součet
 - Parciální součiny se sčítají shora dolů
 - Metoda vyžaduje sčítačku o šířce **n bitů**

Násobička (sériovo-paralelní, sériová)

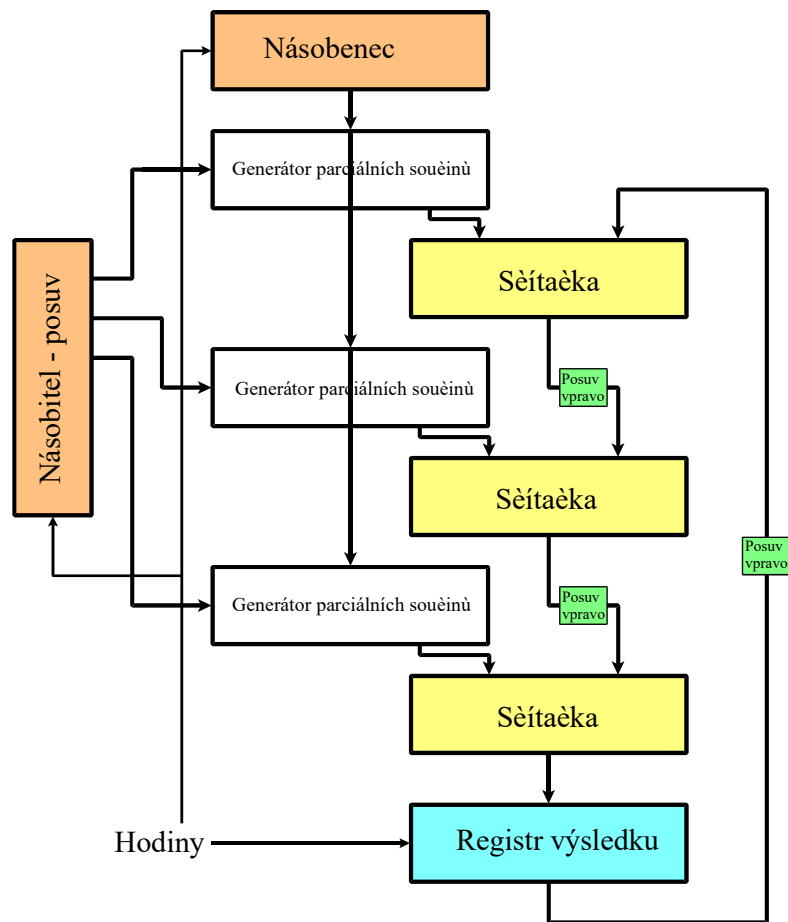

Základní sekvenční metoda binárního násobení:

- Počet cyklů lineárně závislý na délce zobrazení (n)
- Délka součinu – výsledku rovna $2 \cdot n$
- Délka sčítačky je rovna n -bitů
- Sčítačka musí dokončit součet před začátkem dalšího cyklu
- Postup od nižších řádů násobitele (výhodnější - ! délka sčítačky !)

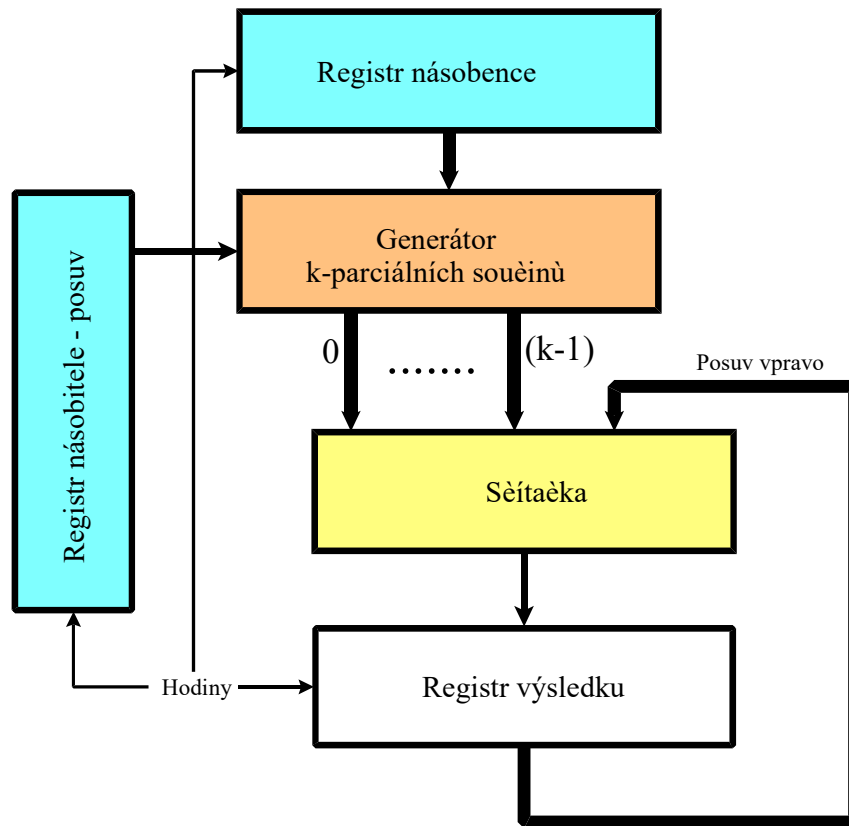
Sčítačka buď paralelní n -bitová,
pak $T=O(n^?)$
(?=dle typu sčítačky, např. $\log(n)$ pro CLA)
nebo sériová (1bitová),
pak $T=O(n \cdot n)$

Akcelerace – použití většího počtu sčítaček

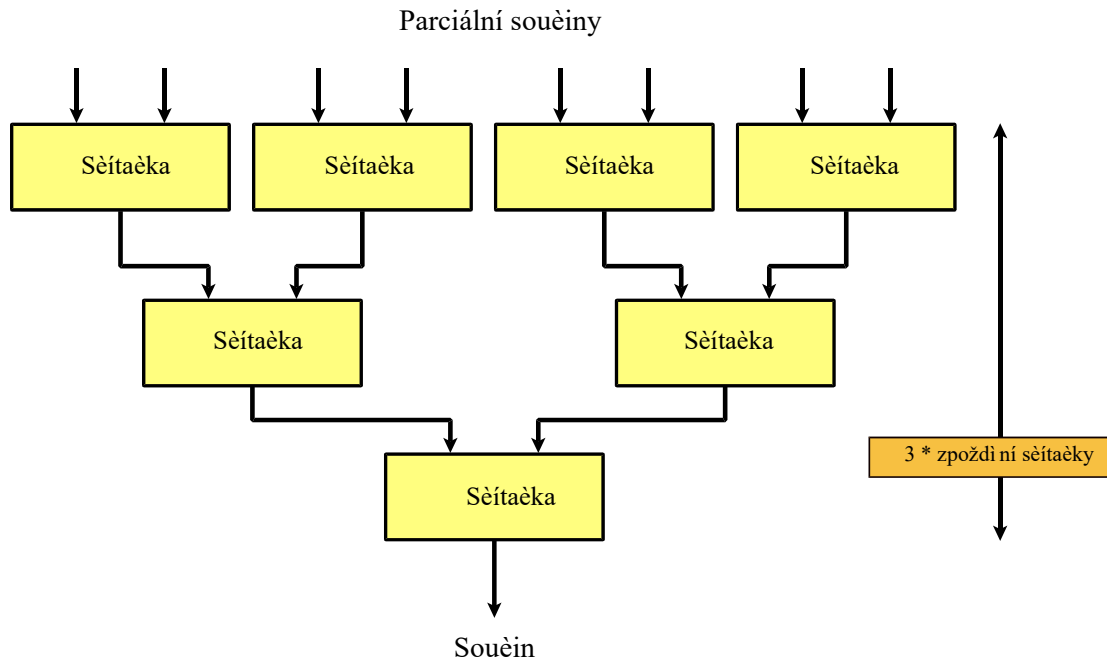
- Proces lze zrychlit zavedením většího počtu sčítaček
- Zvýšení rychlosti omezeno tím, že sčítačky jsou vlastně řazeny sériově.
- Předchozí nevýhodu lze odstranit:
 - použitím speciálně navržených vícevstupových sčítaček
 - použitím stromové struktury sčítaček (HW náročné)

Akcelerace – použití vícevstupových sčítaček

- Redukuje se počet cyklů
- Větší obvodová složitost sčítačky
- Doba součtu stejná jako pro sčítání dvou operandů

Stromové uspořádání sčítaček

Počet úrovní „stromu“ je úměrný logaritmu počtu parciálních součinů a tedy $\log(n)$.

Celková rychlost:

$N + \log(N)$..vše paralelně

$N \cdot \log(N)$.. pipeline po vrstvách

Sčítačky ležící v jedné vrstvě pracují paralelně !

Násobení záporných čísel

Nechť $B = (b_{n-1} b_{n-2} \dots b_2 b_1 b_0)$

$$P_0 = 0$$

$$P_1 = P_0 + b_0 A 2^0$$

$$P_2 = P_1 + b_1 A 2^1$$

...

$$P_{i+1} = P_i + b_i A 2^i = \left(\sum_{j=0}^i b_j 2^j \right) A$$

Potom ⁿ⁻²

$$P_{n-1} = \left(\sum_{j=0}^{n-2} b_j 2^j \right) A = B * A$$

znaménkový bit

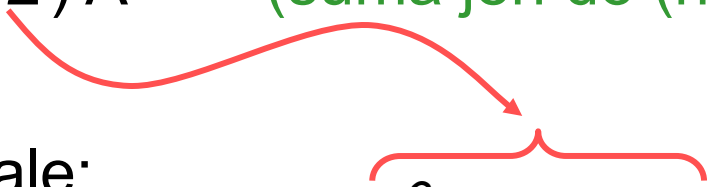

Záporný násobitel (B)

- Pro doplňkový kód platí:

$$A = -a_{n-1}2^{n-1} + \sum_{j=0}^{n-2} a_j 2^j \quad \text{a} \quad B = -b_{n-1}2^{n-1} + \sum_{j=0}^{n-2} b_j 2^j$$

Zatím jsme určili (součin bez znam.bitu B – dříve jsme ukázali že je ok):

$$P_{n-1} = \left(\sum_{j=0}^{n-2} b_j 2^j \right) A \quad \text{(suma jen do (n-2), tedy bez } b_{n-1}\text{)}$$

potřebujeme ale:

$$P = B * A = -b_{n-1}2^{n-1} A + \left(\sum_{j=0}^{n-2} b_j 2^j \right) A$$

- Korekční člen pro doplňkový kód je roven:

$$P = P_{n-1} - b_{n-1} \cdot 2^{n-1} \cdot A$$

tj. je li b záporné ($b_{n-1} < 0$) pak korigujeme a to odečtením A v nejlevější části výsledku

Záporný násobitel – příklad (s korekcí)

				1	0	0	1	1		$A = -13$
				1	1	0	1	0		$*B = -6$
<hr/>										
0			.	.	.					0
1	1	1	0	0	1	1				
0		.	.	.	0					
1	0	0	1	1						
<hr/>										
1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	
-	1	0	0	1	1					
<hr/>										
0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	$P = +78$

Korekce

- 4* součet 2N bitvého čísla + korekce

Záporný násobitel – příklad (bez korekce)

-4×-14 na $4b+1b$ na znaménko $\Rightarrow 2 \times 5b \Rightarrow$ zn. až do $10b$!!!

(-4)	1111111100	
(-14)	1111110010	
		00000
	1111111100	00000
		00000
	1111111100	
	1111111100	
	1111111100	
	1111111100	
	1111111100	
	1111111100	
	1111111100	
	0000111000b	(+56d)

Nutnost šířit znaménko dílčích součinů a sčítat dílčí součiny i pro bity rozšířeného znaménka násobitele.

- $10 \times$ součet $2N$ bitvého čísla (\rightarrow nevýhodné \rightarrow boothův alg.)

Boothův algoritmus (2,1)

(pozn. (2,1) = 2 testované bity, postup po 1bitu)

- Průběžné překódování násobitele – každá skupina jedniček je nahrazena dvěma jedničkami, jejichž váhy mají opačná znaménka.

Překódování (překádovaný bit, bit vpravo → kód)

0 0 → 0
 0 1 → 1
 1 0 → -1
 1 1 → 0

Násobitel, vyjádřený ciframi {0,1} je převeden do soustavy s ciframi {-1,0,1} - ! Redundance !

Příklad: $14 = 01110(0) \rightarrow 1\ 0\ 0\ -1\ 0$, $-14 = 10010(0) \rightarrow -1\ 0\ 1\ -1\ 0$ ($=-16+4-2$)

- Pro zjištění počátku a konce skupiny jedniček se testují 2 sousední bity násobitele. Postup metody je po 1 bitu.

Výhoda: Metoda uniformním způsobem umožňuje násobení záporných čísel zobrazených v doplňkovém kódu.

Nevýhoda metody (2,1): Postup pouze po jednom bitu – počet parciálních součinů je stále n

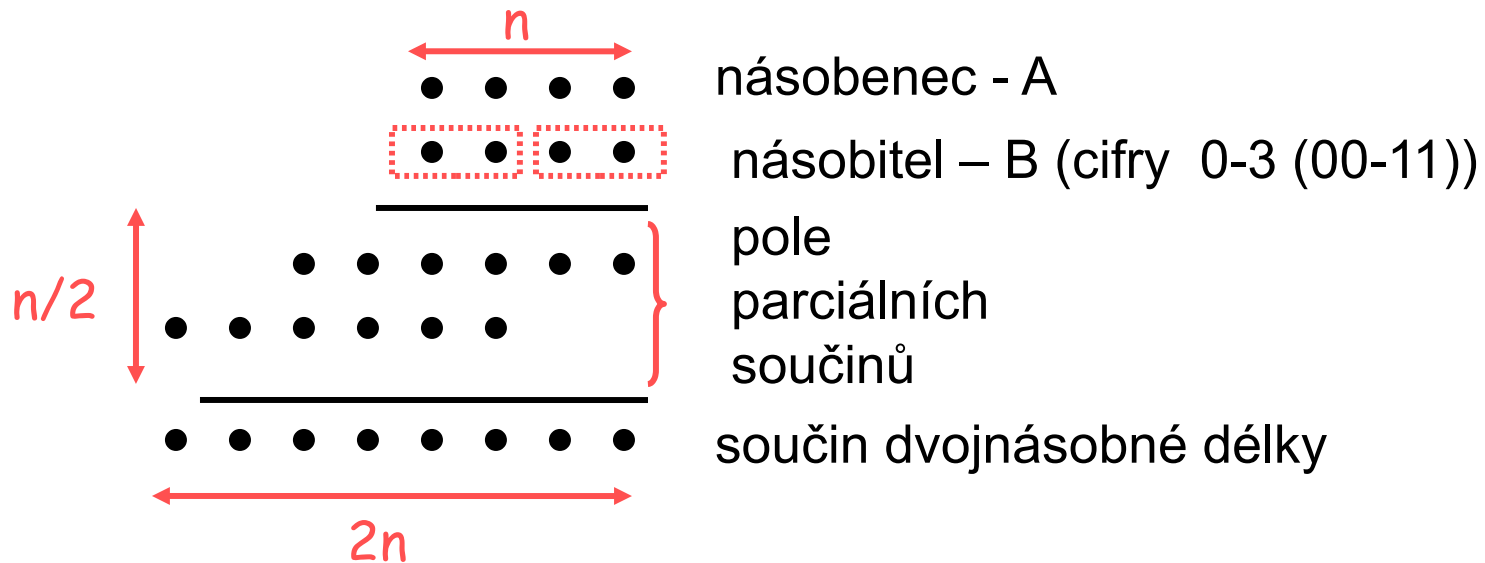
	111 00	(-4)
	-101-10	(-14)
	0	(0)
	00100	(+4)
	1111100	(-4)
	0	(0)
	00100	(+4)
	1000111000	(=56)

Násobení v soustavě se základem > 2

- Počet kroků sekvenčního násobení závisí na počtu cifer operandů (násobitele)
- Provádíme-li násobení v soustavě 2^k , kde délka násobitele je n -bitů, je třeba sečíst $\lceil n/k \rceil$ parciálních součinů
- Parciální součiny nelze obecně v tomto případě generovat jednoduše, jako tomu bylo u binárního násobení (ale je možno si je připravit)

Násobení se základem 4

Při použití základu 4 ($k=2$) pro násobení je třeba jen **polovina** operací součtu, probíhá tedy **2x** rychleji

kde $P_{i+1} = P_i + 4^i \cdot b_{i+1} \parallel b_i A$, kde $P_0 = 0$ a

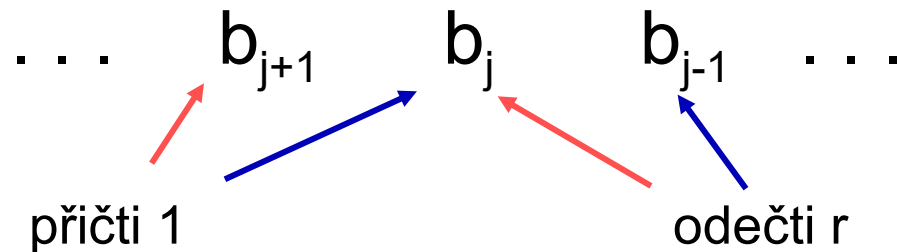
$$P_{n-1} = \left(\sum_{j=1}^{n-1} b_{n-j} 2^{-j} \right) A = B * A$$

Formování násobků násobence

- Metoda používá operandů $0*A$, $1*A$, $2*A$, $3*A$
- Lze je snadno vytvořit posuvy, kromě $3*A$
 - výpočet v každém cyklu ($3A = 2A + 1A$) příliš pomalé!
 - výpočet předem a uložení do registru
 - Nebo náhrada $3A$ operandem $4A-A$ (tj. přenos do nejbližšího vyššího řádu násobitele) a $-A$...
překódování násobitele tak, že použití „nepříjemného“ operandu odpadá

Překódování násobitele

- Pro základ soustavy $r=4$ mohou být cifry $b_i [0, 1, 2, 3]$ nahrazeny ciframi b_i z rozsahu $[-2, -1, 0, 1, 2]$
- Tato transformace se provede tak aby algebraická hodnota násobitele B zůstala zachována

$$r^{(j+1)}b_{j+1} + r^j b_j = r^{(j+1)}(b_{j+1} + 1) + r^j(b_j - r)$$

Navzájem se kompenzují

Cíl překódování

- Odstranit „nepříjemné“ násobky násobence
 - $3A$ ($5A$, $6A$, $7A$, ... pro vyšší základy)
- Maximalizovat počet nul
 $0111\ 1111 \rightarrow 1000\ 000-1$
- Eliminovat možnost výskytu párů cifer 11 nebo $-1-1$
 $0111\ 0111 \rightarrow 100-1\ 100-1$
 $\rightarrow 1000\ -100-1$

Metoda překódování

- Označíme-li **cifru modu** m_j a **cifru kódu** b_j' , pak platí:

$$r^{(j+1)}b_{j+1}' + r^j b_j' + r^{(j-1)}b_{j-1}' =$$

$$r^{(j+1)}(b_{j+1} + m_{j+1}) + r^j (b_j - r \cdot m_{j+1} + m_j) + r^{(j-1)}(b_{j-1} - r \cdot m_j)$$

kompenzace
kompenzace

- Dostaneme $b_j' = b_j - r \cdot m_{j+1} + m_j$

Nová cifra

Stará cifra

Násobení ve vyšších soustavách

Lze provést překódování pro základ 8, 16 nebo 32?

-7 až 7 mnoho "obtížných" násobků (-3,3,-5,5,-6,6,-7,7)

max. redundancy

-6 až 6 mnoho "obtížných" násobků (-3,3,-5,5,-6,6)

-5 až 5 některé "obtížné" násobky (-3,3,-5,5)

-4 až 4 únosný počet "obtížných" násobků (-3,3)

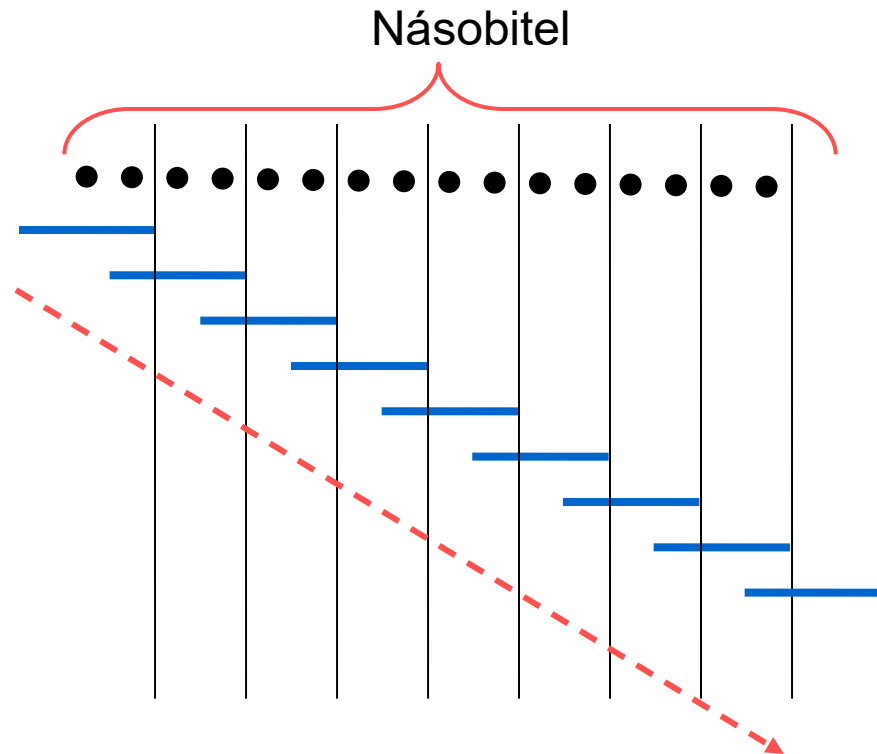
min. redundancy

- Řešením je vytvořit požadované násobky předem (za cenu určité ztráty času)

Boothův algoritmus (3, 2)

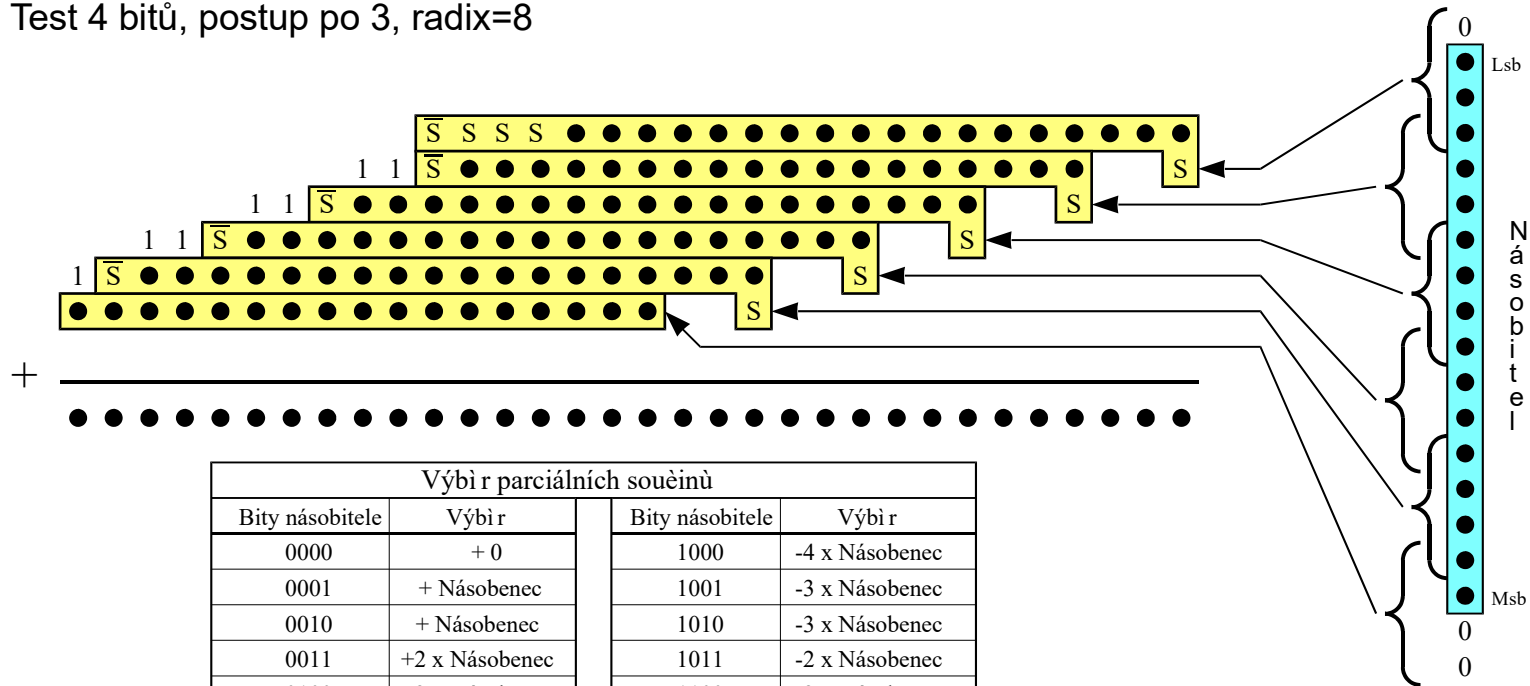
- Lze využít i jiné sady „jednoduchých“ násobků

Bits násobitele	Operace
000	-
001	+2*Násobenec
010	+2*Násobenec
011	+4*Násobenec
100	-4*Násobenec
101	-2*Násobenec
110	-2*Násobenec
111	-

Boothův algoritmus (4, 3)

Test 4 bitů, postup po 3, radix=8

Výběr partiálních součtů			
Bits násobitele	Výběr	Bits násobitele	Výběr
0000	+ 0	1000	-4 x Násobec
0001	+ Násobec	1001	-3 x Násobec
0010	+ Násobec	1010	-3 x Násobec
0011	+2 x Násobec	1011	-2 x Násobec
0100	+2 x Násobec	1100	-2 x Násobec
0101	+3 x Násobec	1101	- Násobec
0110	+3 x Násobec	1110	- Násobec
0111	+4 x Násobec	1111	- 0

S = 0 je-li partiální součet kladný
(levá strana tabulky)

S = 1 je-li partiální součet záporný
(pravá strana tabulky)

Test 4 bitů, posuv o 3 bity

Redukuje se počet partiálních součtů

Operand (3*násobec) nutno získat vyhrazeným krokem !

Boothův algoritmus - obecně

Boothovo překódování lze definovat pro skupiny bitů libovolné velikosti.

Obecný postup je takový:

V každé skupině zopakujeme nejvyšší bit,

K této hodnotě přičteme k nejnižšímu bitu nejvyšší bit ze skupiny vpravo.

Výsledné číslo pak považujeme za relativní číslici v doplňkovém kódu.

Příklad:

$$-10 = 110110 = (\text{radix } 4 = \text{po } 2\text{ bitech}) = 111+0, 001+1, 110+0 = -1 \ 2 \ -2$$

$$110110 = (\text{radix } 4 = \text{po } 2\text{ bitech}) = 111+0, 001+1, 110+0 = -1 \ 2 \ -2$$

$$(\text{zpet: } -1 \ 2 \ -2 \rightarrow -1 \cdot 4^2 + 2 \cdot 4^1 + -2 \cdot 4^0 = -16 + 8 - 2 = -10)$$

$$-600 = 1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0 \ 0 = (\text{radix } 8 = \text{po } 3 \text{ bitech}) = -1 \ -1 \ -3 \ 0$$

Pozn. Číslo je třeba doplnit vlevo znaménkovými bity tak aby počet bitů byl soudělný s posunem. Např:

$$10 = 1010 = (\text{radix } 8 = \text{po } 3\text{ bitech}) = 001 \ 010 = 0001+0 \ 0010+0 = 1 \ 1$$

$$14 = 1110 = (\text{radix } 8 = \text{po } 3\text{ bitech}) = 001 \ 110 = 0001+1 \ 1110+0 = 2 \ -2$$

$$(\text{zpet: } 2 \ -2 \rightarrow 2 \cdot 8^1 + -2 \cdot 8^0 = 16 - 2 = 14)$$

Paralelní algoritmy násobení

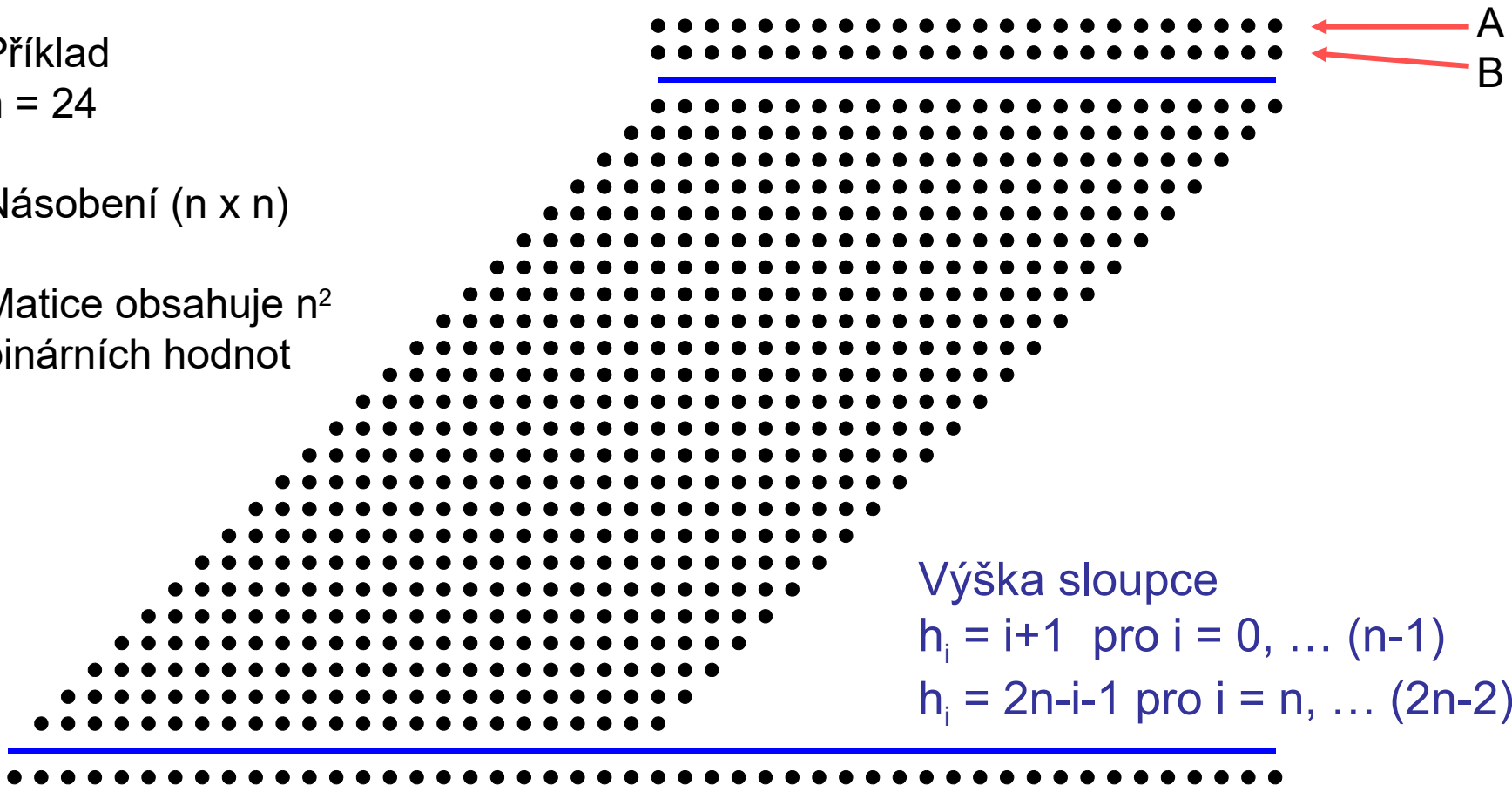
- Předchozí sekvenční metody vyžadovaly dokončení součtu z předchozího cyklu dříve, než mohl být zahájen nový cyklus.
- Součet parciálních součinů nemusí být dokončen během aktuálního cyklu => vzniká prostor pro zrychlení metody
- **Iterační techniky násobení**

Parciální součiny

Příklad
 $n = 24$

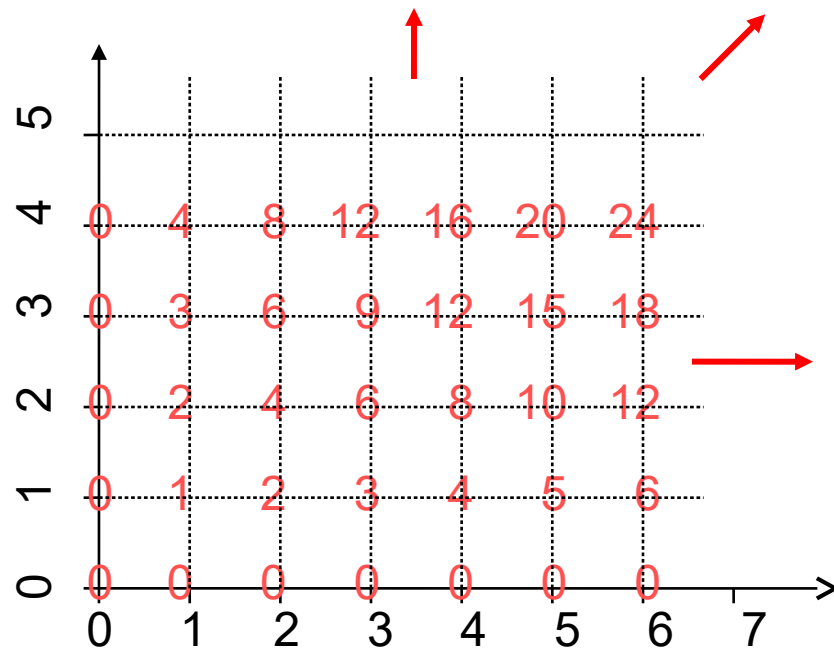
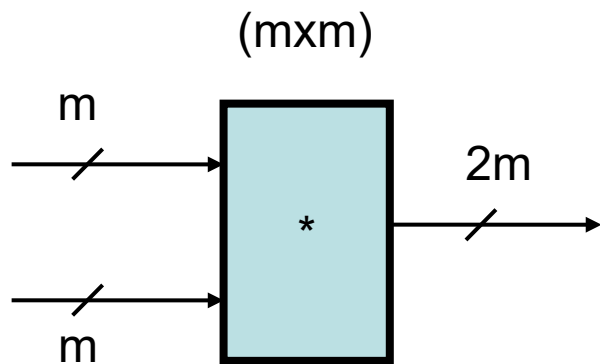
Násobení ($n \times n$)

Matice obsahuje n^2
binárních hodnot

Vytváření parciálních součinů

- Vytváření parciálních součinů v soustavě o základu 2^m
- Použití dílčích násobiček (tvoří součin cifer)

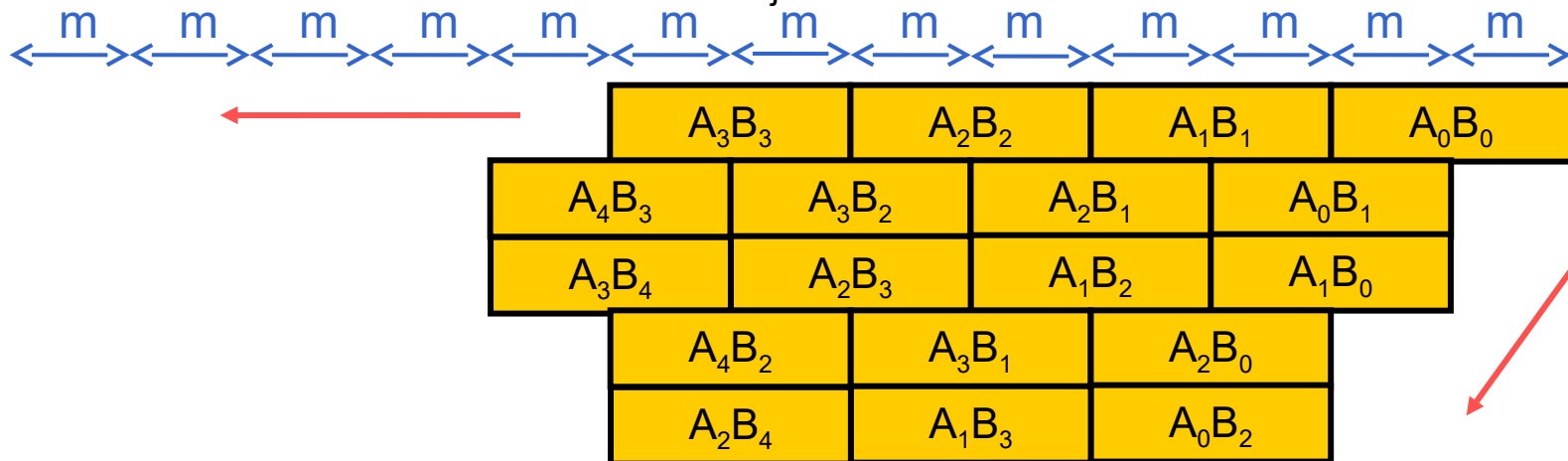
Skládání parciálních součinů

$$A = (A_{k-1}, \dots, A_1, A_0) \quad A_i = 0, 1, \dots, 2^m - 1$$

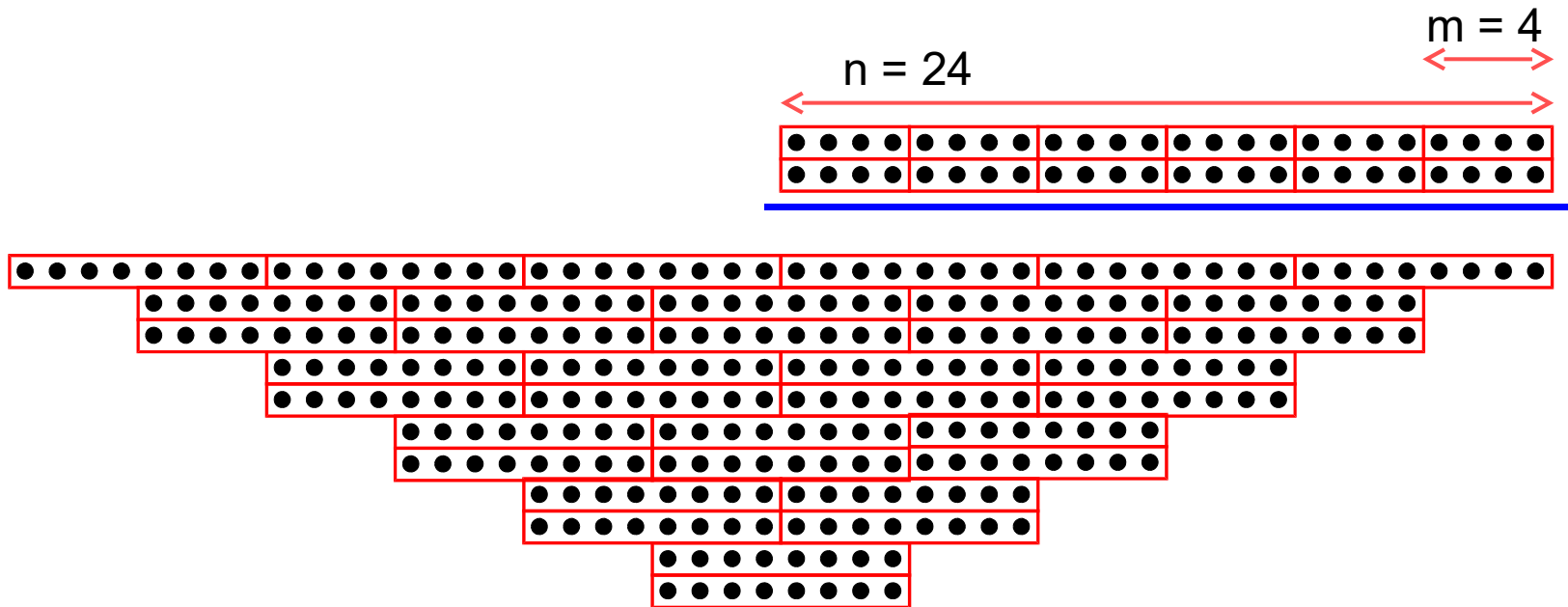
$$B = (B_{k-1}, \dots, B_1, B_0) \quad B_i = 0, 1, \dots, 2^m - 1$$

Pro délku slova n vznikne $(\lceil n/m \rceil)^2$ výstupních segmentů o šířce $2m$.

Nejnižší bit segmentu $A_i B_j$ začíná na řádu $2^{m(i+j)}$

Redukce parciálních součinů pomocí dílčích násobiček

Násobení v soustavě 2^m

Výška sloupce je rovna:

$$h_i = 2 \left\lfloor \frac{i}{m} \right\rfloor + 1 \quad i = 0, \dots, (n-1)$$

$$h_i = 2 \left\lfloor \frac{2n-i-1}{m} \right\rfloor + 1 \quad i = n, \dots, (2n-2)$$

Redukce výšky matice zobecněnými sčítačkami

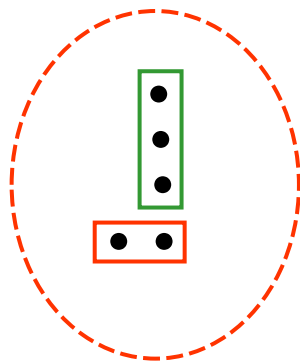
Formální popis paralelního čítače: $(c_{k-1}, c_{k-2}, c_{k-3}, \dots, c_1, c_0, d)$

c_i ... výška i -tého vstupního sloupečku

d ... šířka výstupního segmentu

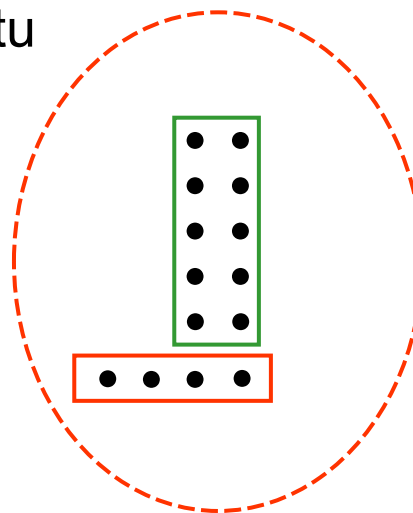
k ... počet vstupních sloupců

Redukce 3:2

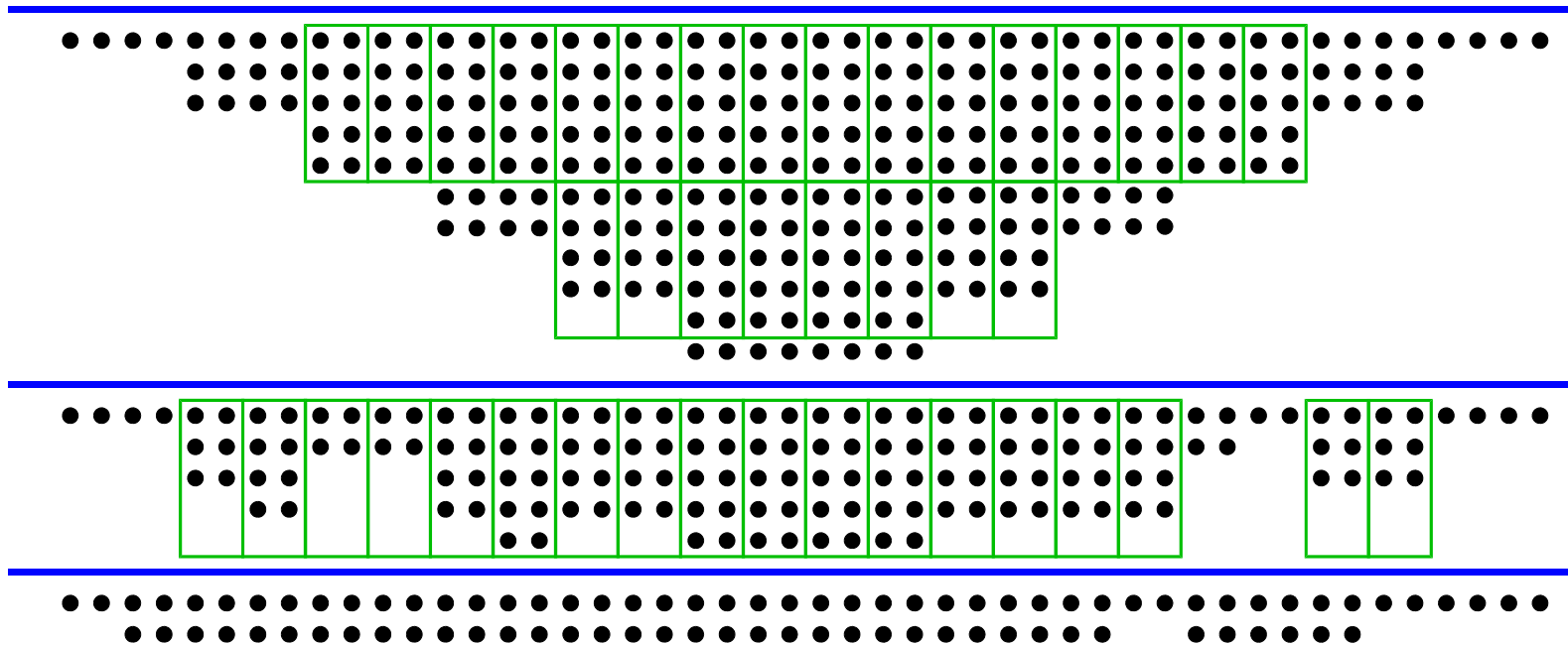
Paralelní čítač (3,2)

Redukce 10:4

Paralelní čítač (5,5,4)

Redukce parciálních součtů paralelními čítači (5,5,4)

Výsledný součin je získán po sečtení posledních dvou řádek
sčítačkou (CLA, RCA, ...)

Počet redukčních úrovní

- Budeme **zatím** uvažovat jen čítače s konstantní výškou vstupních sloupců $c_i = r$ (konstanta) $\forall i, i=0, 1, \dots, k-1$
- Pro správnou činnost musí platit nerovnost
- Čítače s plně využitým výstupním polem vyhovují rovnosti

$$2^d - 1 \geq r \cdot (2^k - 1)$$

$$r = (2^d - 1) / (2^k - 1)$$

Za jakých podmínek vzniká z pásu konstantní výšky opět pás konstantní výšky?

$$d = k \cdot s$$

kde $s \in \mathbb{N}$ (d =počet výst.bitů, k =počet vst.sloupců)

Počet redukčních úrovní

- Jedna vrstva paralelních čítačů redukuje souvislý pás o výšce r na výšku s
- Při vyšetřování budeme postupovat opačně. Vytvoříme tzv. redukční posloupnost paralelního čítače daného typu.

$$l_0 = s$$

$$l_1 = r$$

...

$$l_{j+1} = r \cdot \lfloor l_j / s \rfloor + l_j \bmod s$$

- Redukční posloupnost dovoluje určit počet úrovní redukce, které je nutno pro danou výšku pásu binárních vstupů zařadit, aby výstupní pás měl výšku s .

Redukční posloupnosti vybraných čítačů

Typ paralelního čítače:

(3,2) $r=3, s=2$ 2, 3, 4, 6, 9, 13, ...

(7,3) $r=7, s=3$ 3, 7, 15, 35, ...

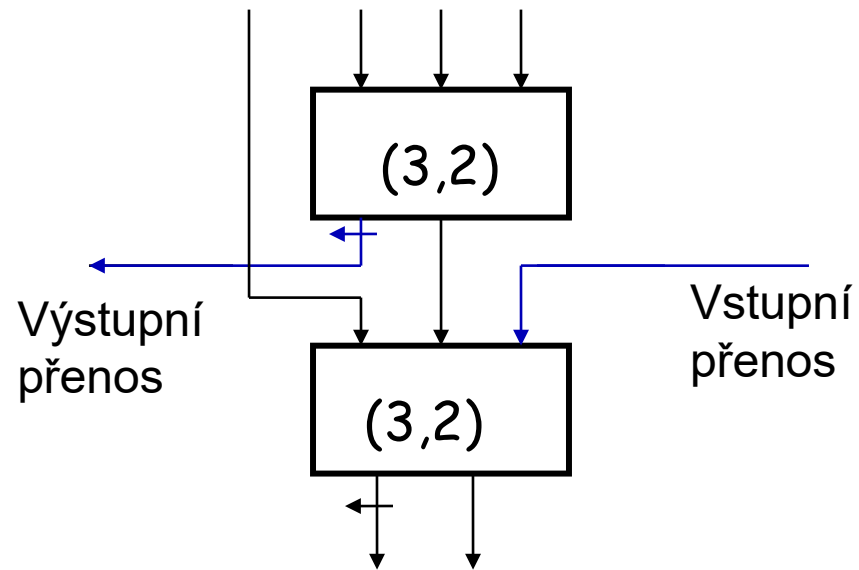
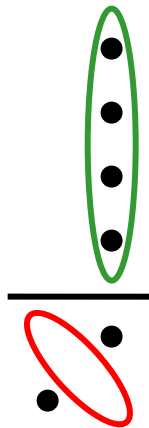
(5,5,4) $r=5, s=2$ 2, 5, 11, 26, 65, ...

Implementace paralelních čítačů

- Obecné paralelní čítače
 - sčítají váženě jedničky v k-bitových sloupcích
 - plně vytížené - (3,2), (7,3), (15,4), (5,5,4), (2,2,2,3,5)
 - částečně vytížené – (10,4), (3,3,3,3,6)
- Specializované paralelní čítače
 - sčítají váženě jedničky v k-bitových sloupcích plus j interních vstupních přenosů. Generují výstupní pole a j interních výstupních přenosů
 - (4,2), (7,2), (11,2)

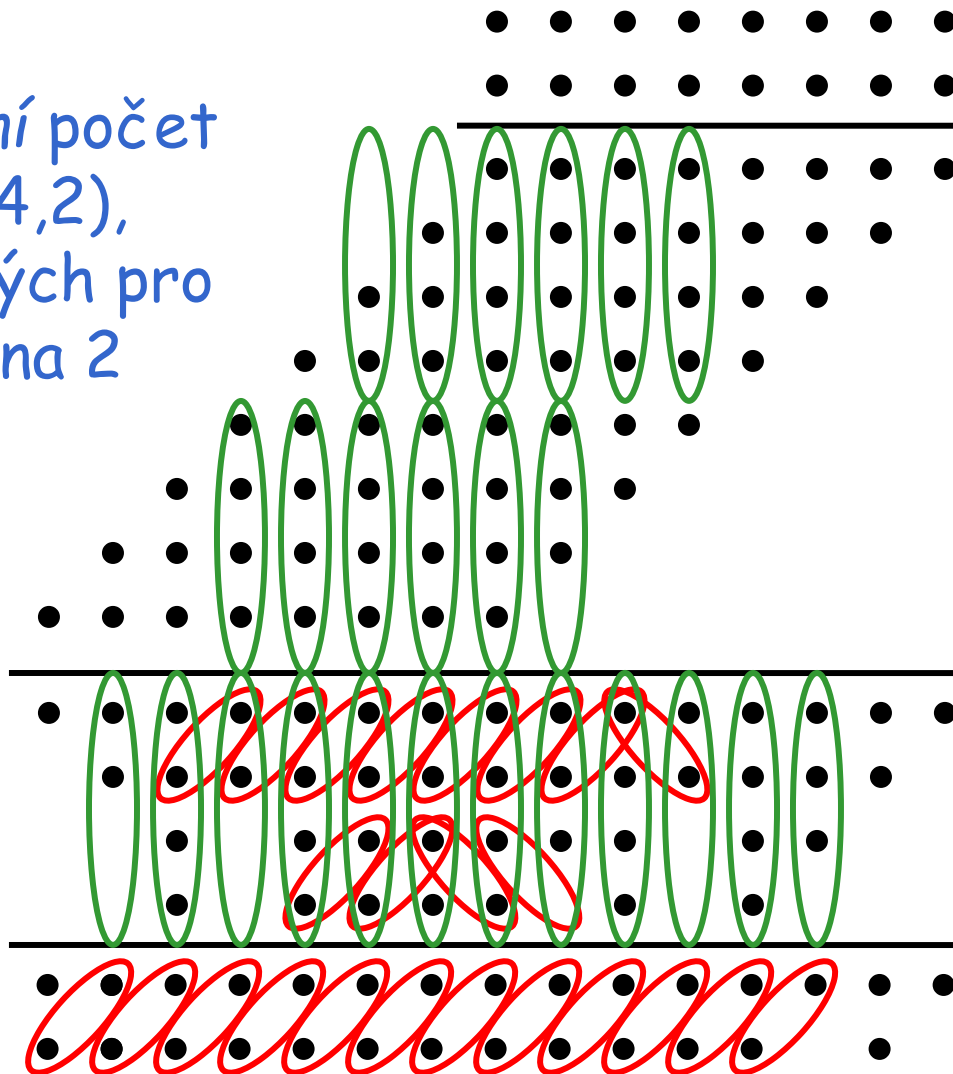
Čítač (4,2)

- postavený ze dvou čítačů (3,2), ale s 1 **interním vstupním „přenosem“** a 1 **interním výstupním „přenosem“** (pozn. šipka v obrázku značí vyšší bitový řád)

Redukce násobičky 8x8

Jaký je
minimální počet
čítačů (4,2),
potřebných pro
redukci na 2
řádky?

násobenec
násobitel

pole
parciálních
součinů

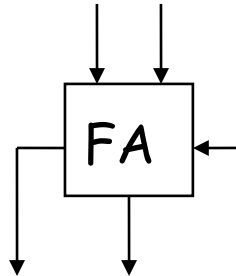
Odpověď: 24

redukováné
pole
parciálních
součinů

vstup pro 14-bitovou
rychlou sčítačku

Sčítačka typu CSA

- Obecně typ sčítačky nepropagující carry vlevo ale postupuje ke zpracování další vrstvě.
(příklad: $1011 + 1001 = 2012$)
- Úplná sčítačka (FA), která postupuje přenos další vrstvě místo toho, aby přenos procházel napříč celou paralelní sčítačkou.

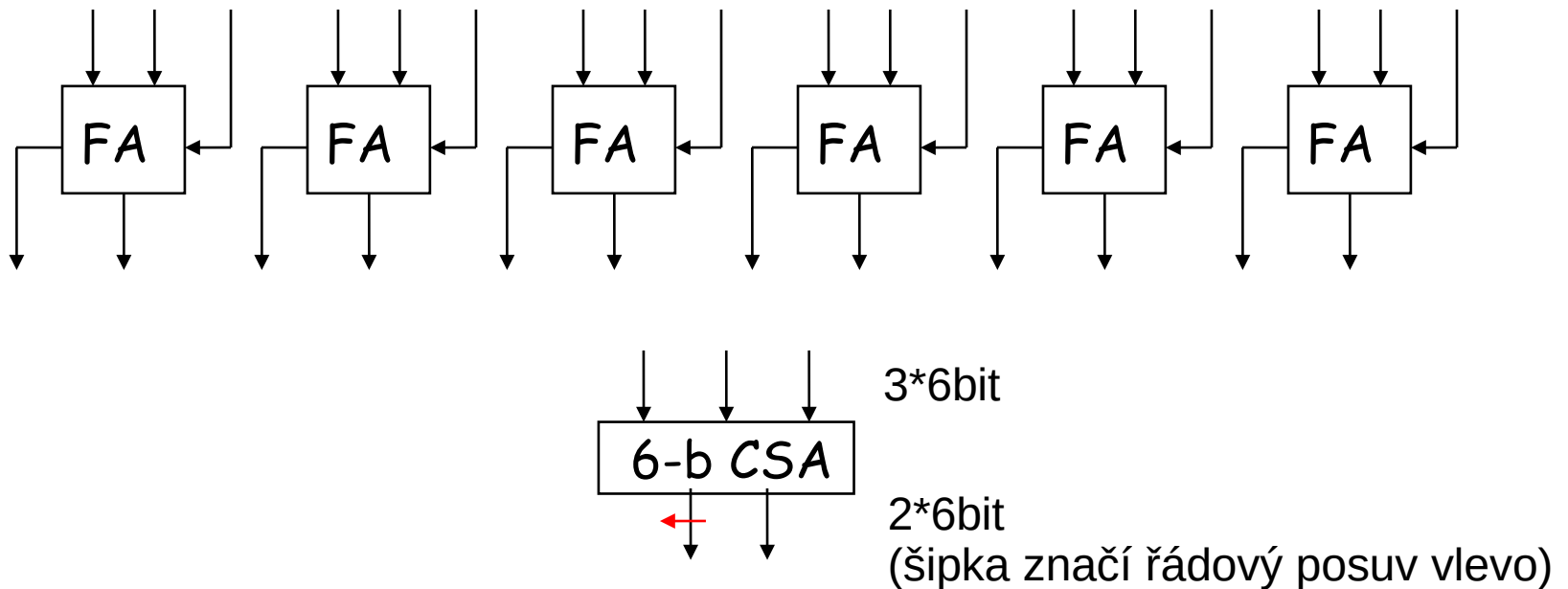

- Lze označit jako paralelní čítač typu (3,2).

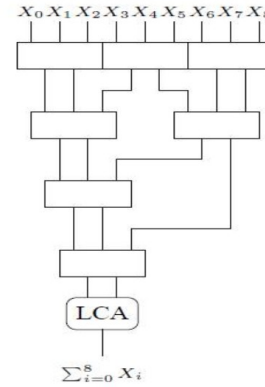
CSA ... Carry Save Adder

Sčítačka CSA pro redukci matice parciálních součínů

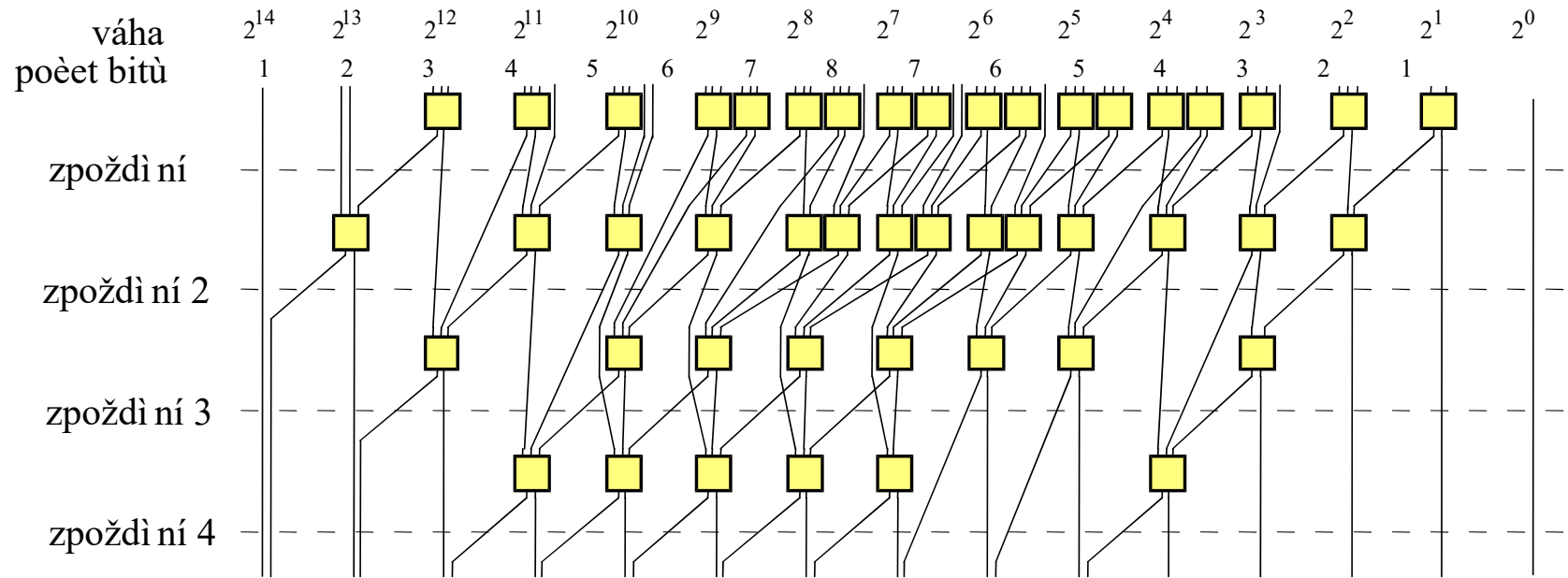
- 6 bitová CSA redukuje tři 6-bitová vstupní slova na jeden 6-bitový a jeden 6-bitový (posunutý) výstup

Násobička Wallace

Number of operands	Number of levels
3	1
4	2
$5 \leq k \leq 6$	3
$7 \leq k \leq 9$	4
$10 \leq k \leq 13$	5
$14 \leq k \leq 19$	6
$20 \leq k \leq 28$	7
$29 \leq k \leq 42$	8
$43 \leq k \leq 63$	9

Násobička Wallace (strom. struktura)

Iterační aritmetická pole

- Představují pole buněk **stejného typu** (nebo několika málo typů) - nejčastěji organizace 2D, které mají **pravidelnou** propojovací strukturu a jsou určena pro vykonávání **aritmetických operací**
- Funkce buněk nemusí být konstantní (implementace množiny operací jedním polem).

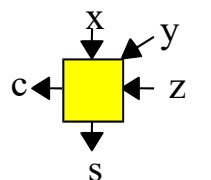
Základní typ násobičky

– asynchronní iterační pole

Asynchronní pole

Kritická cesta

$$A = \sum_{i=0}^4 a_i \cdot 2^i \quad B = \sum_{i=0}^5 b_i \cdot 2^i \quad P = \sum_{i=0}^{10} p_i \cdot 2^i$$

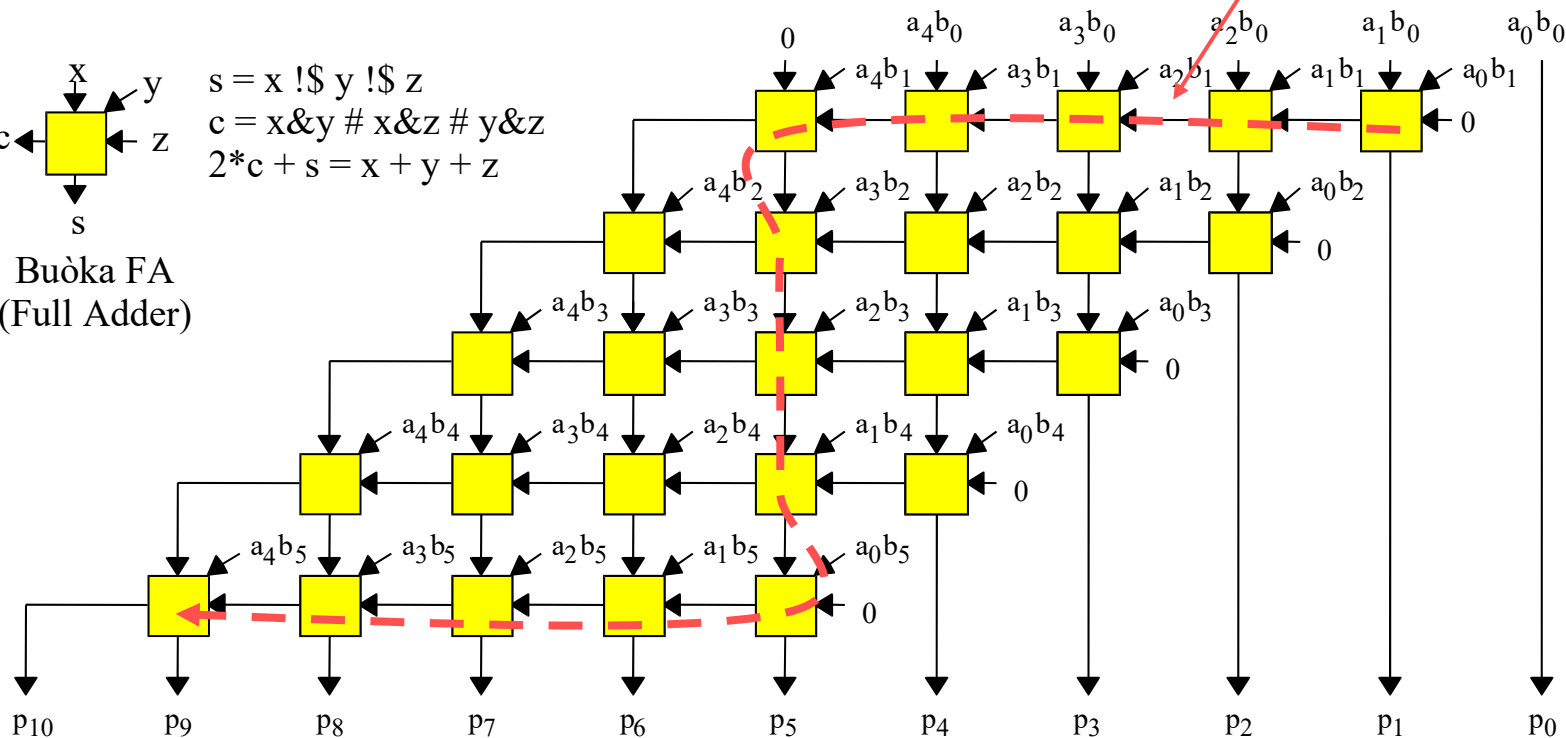

Buòka FA
(Full Adder)

$$s = x \oplus y \oplus z$$

$$c = x \& y \# x \& z \# y \& z$$

$$2 * c + s = x + y + z$$

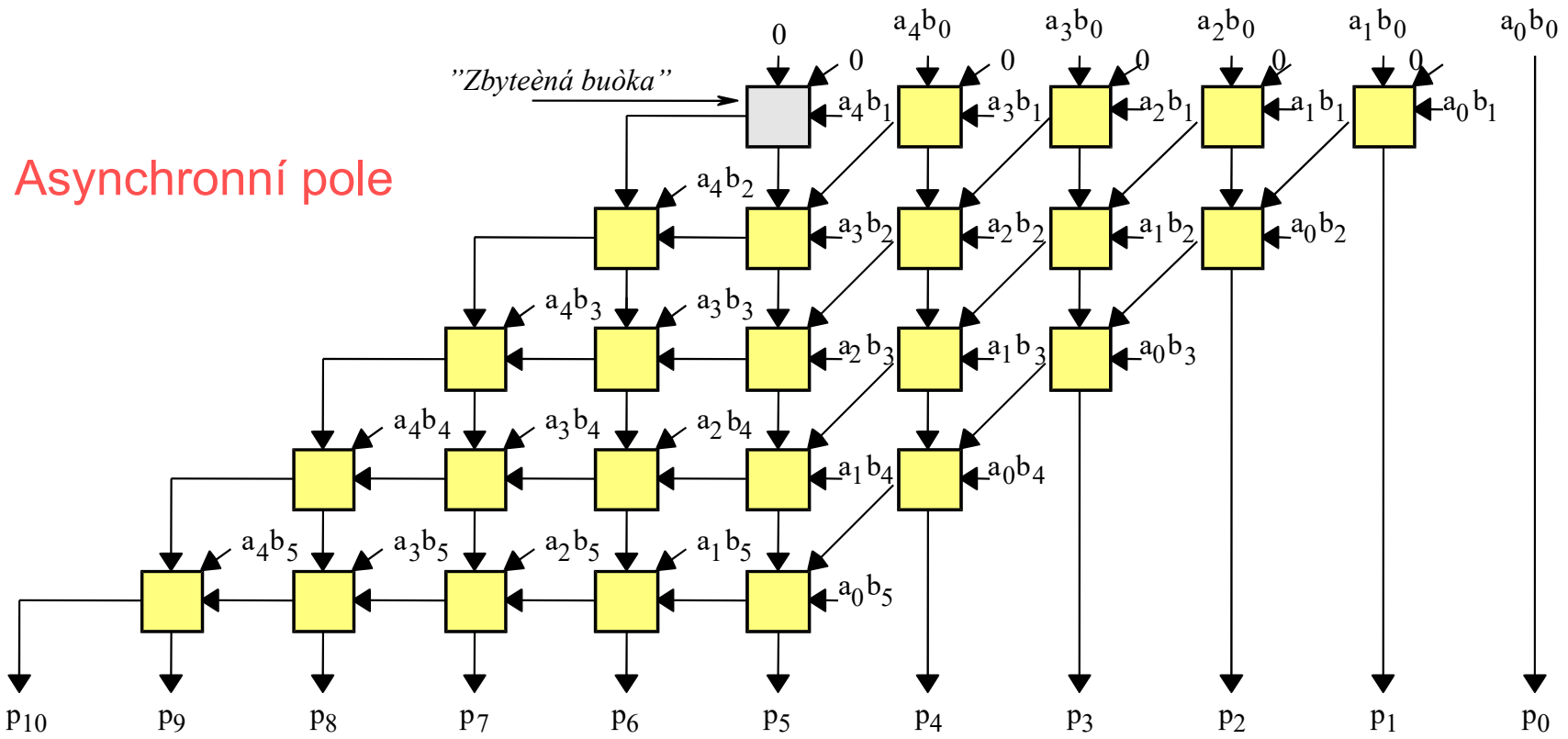
“Naivní” násobička

Úpravy základního typu pole pro násobení

Cíle úprav:

- Zkrácení kritické cesty signálu v poli
- Rozšíření o násobení záporných čísel
- Generace parciálních součinů uvnitř buněk
- Zavedení pipeliningu
- Zlepšení topologie pole pro snazší implementaci

Násobička s úpravou

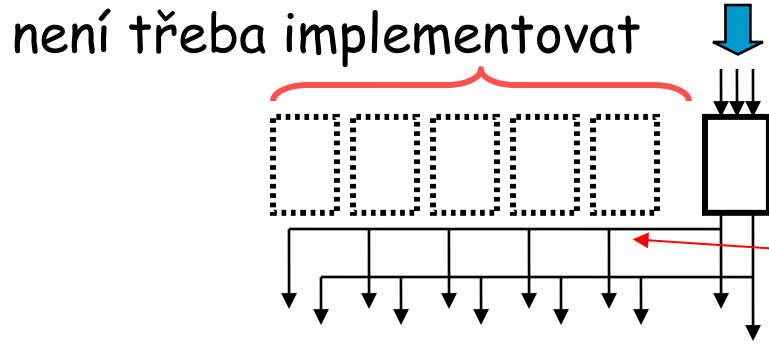
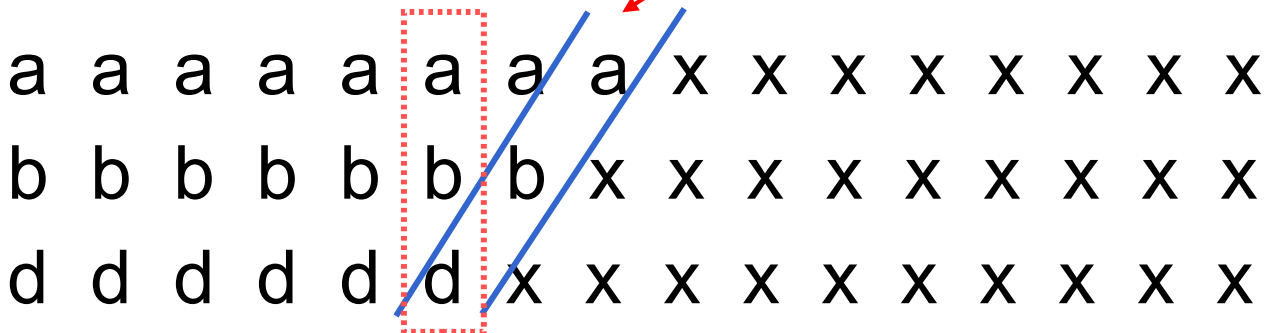
Asynchronní pole

Redukce kritické cesty 13 --> 9

Násobička - s úpravou

Pole pro násobení se znaménkem

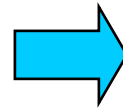
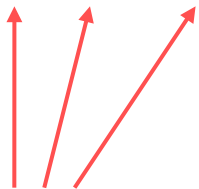
- Expanze znaménka každého parciálního součinu (a provedení závěrečné korekce) na šířku výsledného součinu

Rozšíření znaménka na zbytek vrstvy

Násobička Baugh-Wooley

$$\begin{array}{r}
 a_3 \quad a_2 \quad a_1 \quad a_0 \\
 b_3 \quad b_2 \quad b_1 \quad b_0 \\
 \hline
 a_3b_0 \quad a_2b_0 \quad a_1b_0 \quad a_0b_0 \\
 a_3b_1 \quad a_2b_1 \quad a_1b_1 \quad a_0b_1 \\
 a_3b_2 \quad a_2b_2 \quad a_1b_2 \quad a_0b_2 \\
 a_3b_3 \quad a_2b_3 \quad a_1b_3 \quad a_0b_3 \\
 \hline
 \end{array}$$

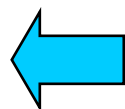

$$\begin{array}{r}
 a_3 \quad a_2 \quad a_1 \quad a_0 \\
 b_3 \quad b_2 \quad b_1 \quad b_0 \\
 \hline
 a_3!b_0 \quad a_2b_0 \quad a_1b_0 \quad a_0b_0 \\
 a_3!b_1 \quad a_2b_1 \quad a_1b_1 \quad a_0b_1 \\
 a_3!b_2 \quad a_2b_2 \quad a_1b_2 \quad a_0b_2 \\
 a_3b_3 \quad !a_2b_3 \quad !a_1b_3 \quad !a_0b_3 \\
 \hline
 1 \quad !a_3 \quad 0 \quad 0 \quad a_3 \\
 !b_3 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad b_3 \\
 \hline
 \end{array}$$

Členy $a_i b_j$... mají záporné váhy !!!

Násobička Baugh-Wooley - příklad

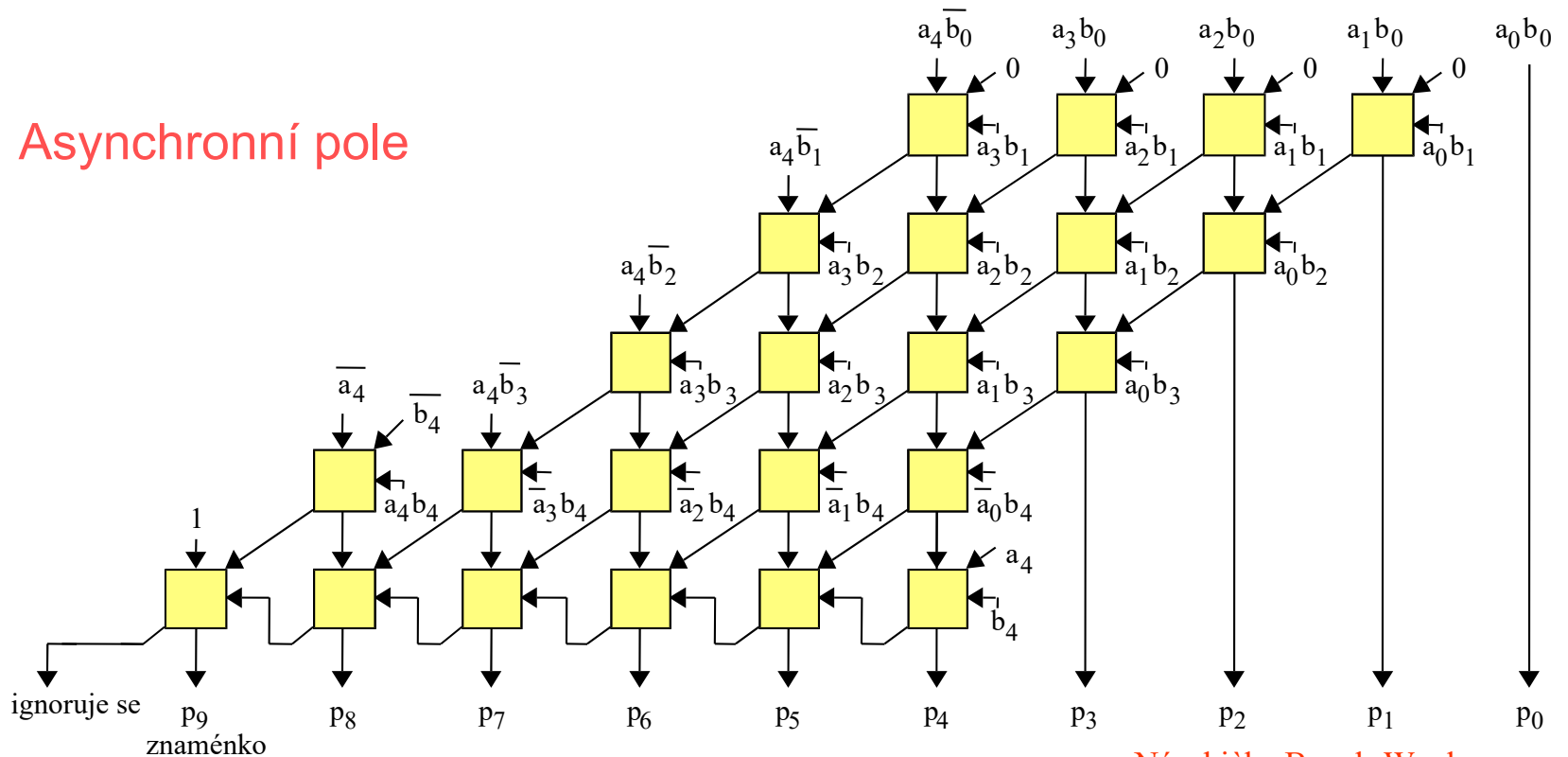
$$\begin{array}{cccc|c}
 & & 1 & 1 & 0 & 1 & & -3 \\
 & & 1 & 1 & 1 & 0 & & -2 \\
 \hline
 & & 1 & 0 & 0 & 0 & & \\
 & 0 & 1 & 0 & 1 & & & \\
 & 0 & 1 & 0 & 1 & & & \\
 & 1 & 0 & 1 & 0 & & & \\
 & 0 & 0 & 0 & 1 & & & \\
 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & & \\
 \hline
 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & +6
 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc}
 a_3 & a_2 & a_1 & a_0 \\
 \hline
 b_3 & b_2 & b_1 & b_0 \\
 \hline
 a_3!b_0 & a_2b_0 & a_1b_0 & a_0b_0 \\
 a_3!b_1 & a_2b_1 & a_1b_1 & a_0b_1 \\
 a_3!b_2 & a_2b_2 & a_1b_2 & a_0b_2 \\
 a_3b_3 & !a_2b_3 & !a_1b_3 & !a_0b_3 \\
 !a_3 & 0 & 0 & a_3 \\
 1 & !b_3 & 0 & 0 & b_3
 \end{array}$$

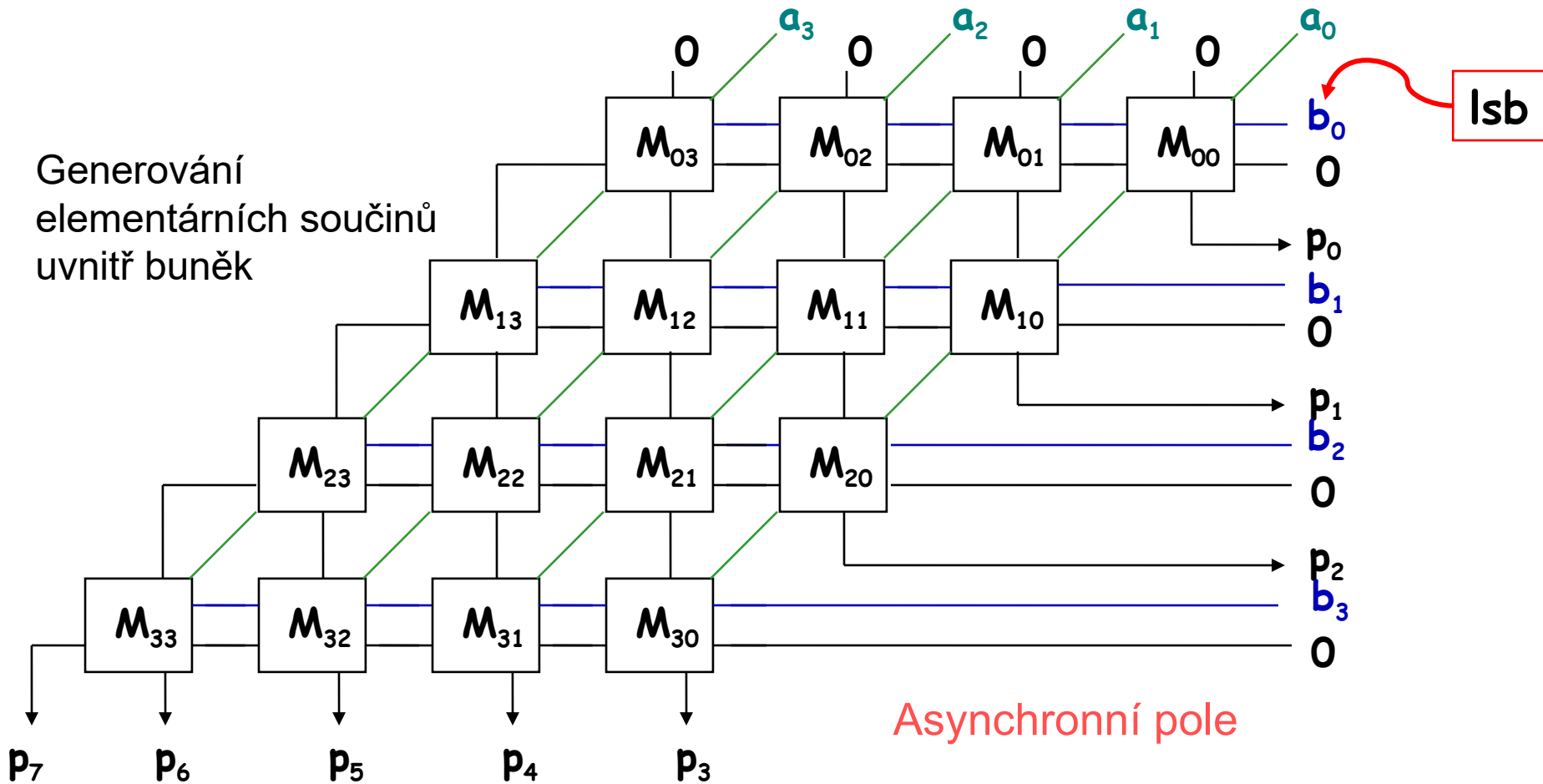
Násobička Baugh-Wooley

Asynchronní pole

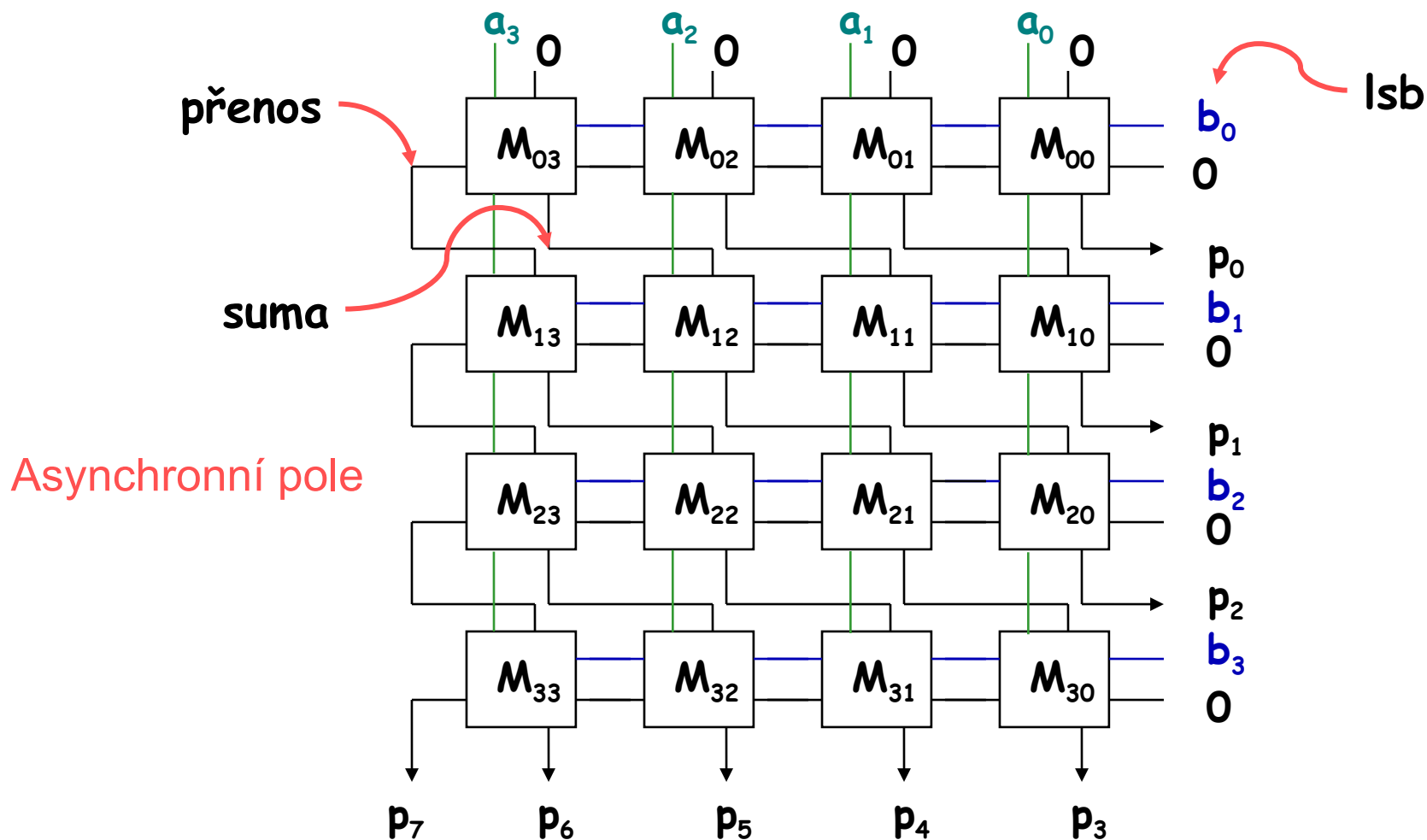

Násobička Baugh-Wooley

Příklad pole pro násobení

Čtvercový formát pole

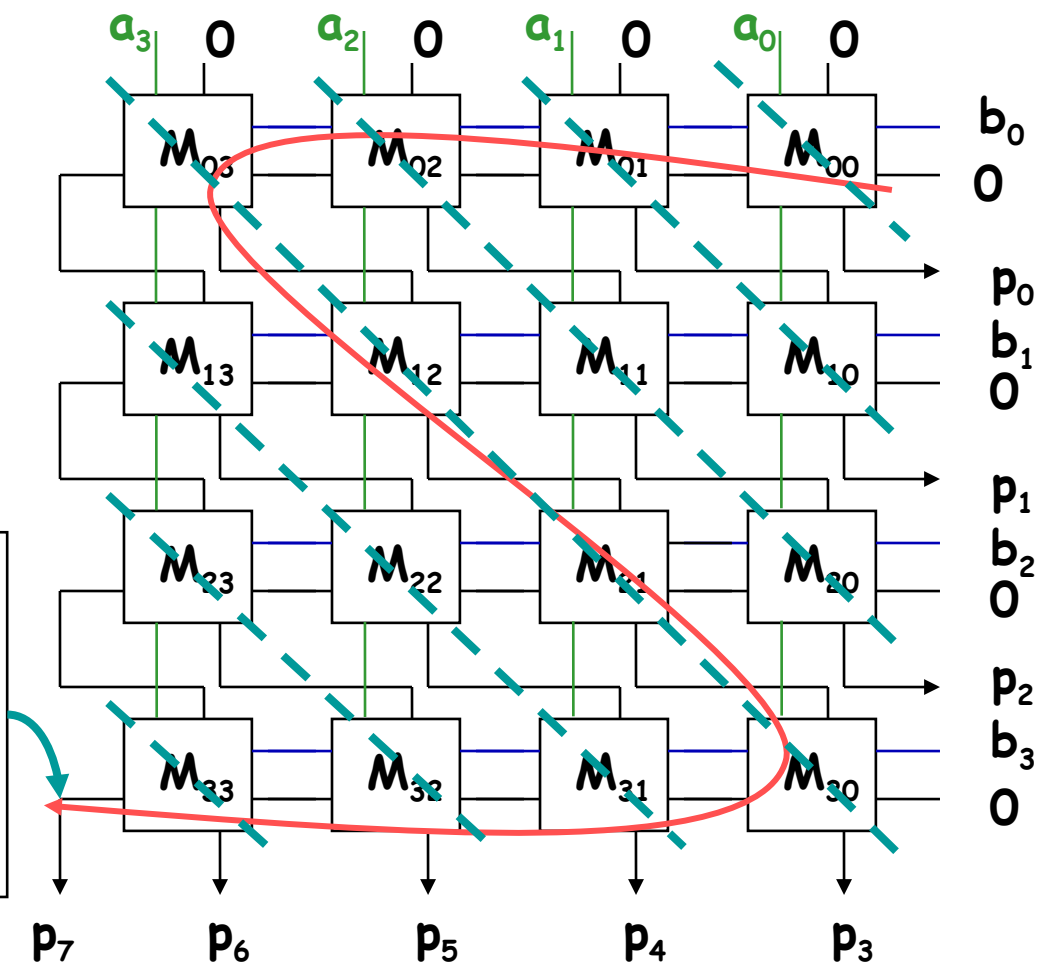

Časová zpoždění násobičky

Asynchronní pole

Délka kritické cesty:

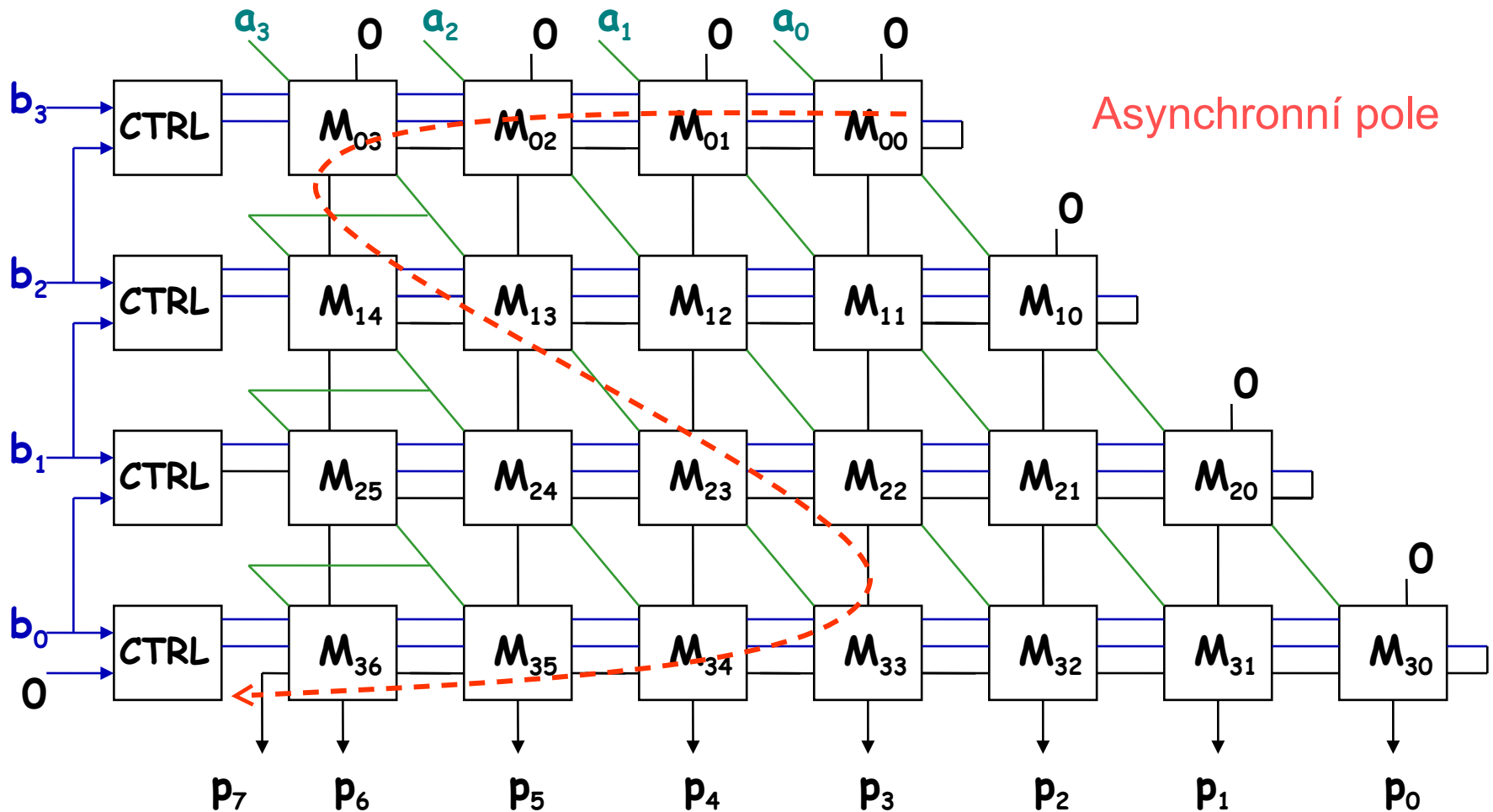
$$2n + n - 2 = 3n - 2$$

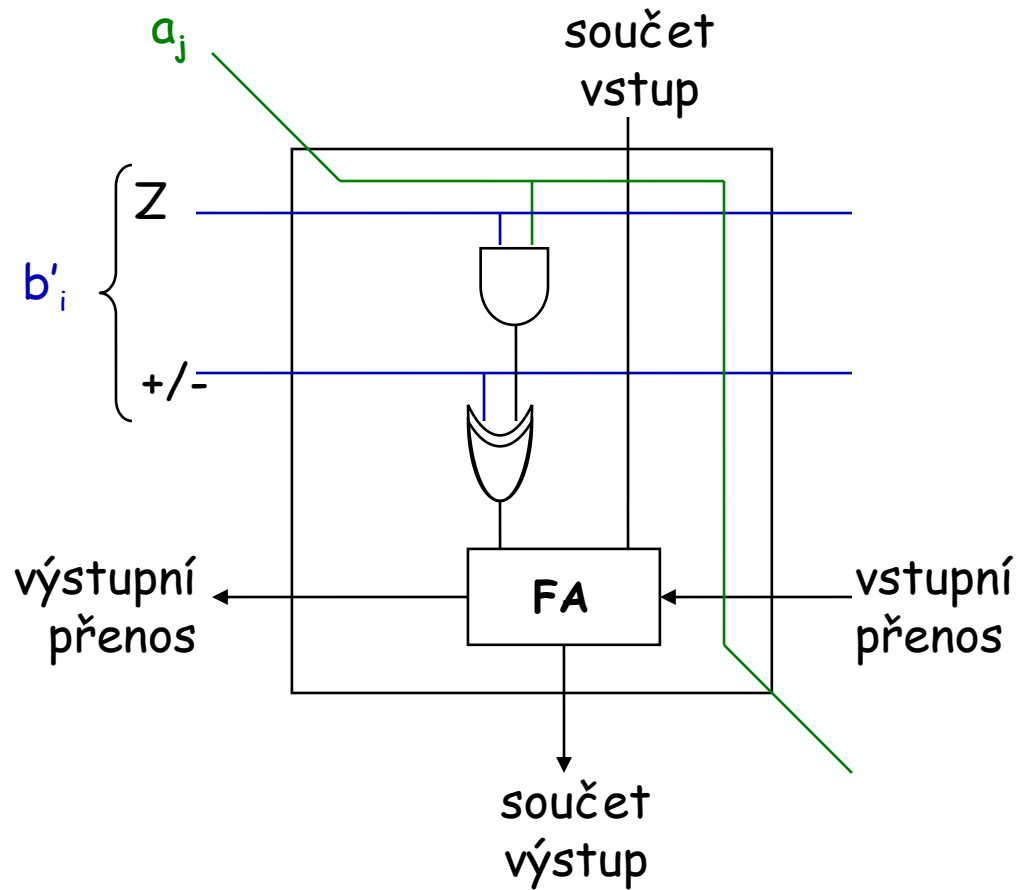
Pipelining

- Rozdělení prováděcí jednotky do stupňů s přibližně stejnou operační dobou
- Oddělení stupňů pomocí registrů (latch), aby bylo možno činnost separovat
- Hodinový kmitočet je určen nejpomalejším stupněm
 - Velmi rychlé hodiny
- Delší **doba latence** – doba, která uplyne od vložení vstupních operandů do výstupu výsledku pocházejícího od těchto operandů
- Lze dosáhnout velké **šířky pásma**, pokud se provádí velké množství (nezávislých) násobení. S každým taktem hodin se generuje jeden výsledek

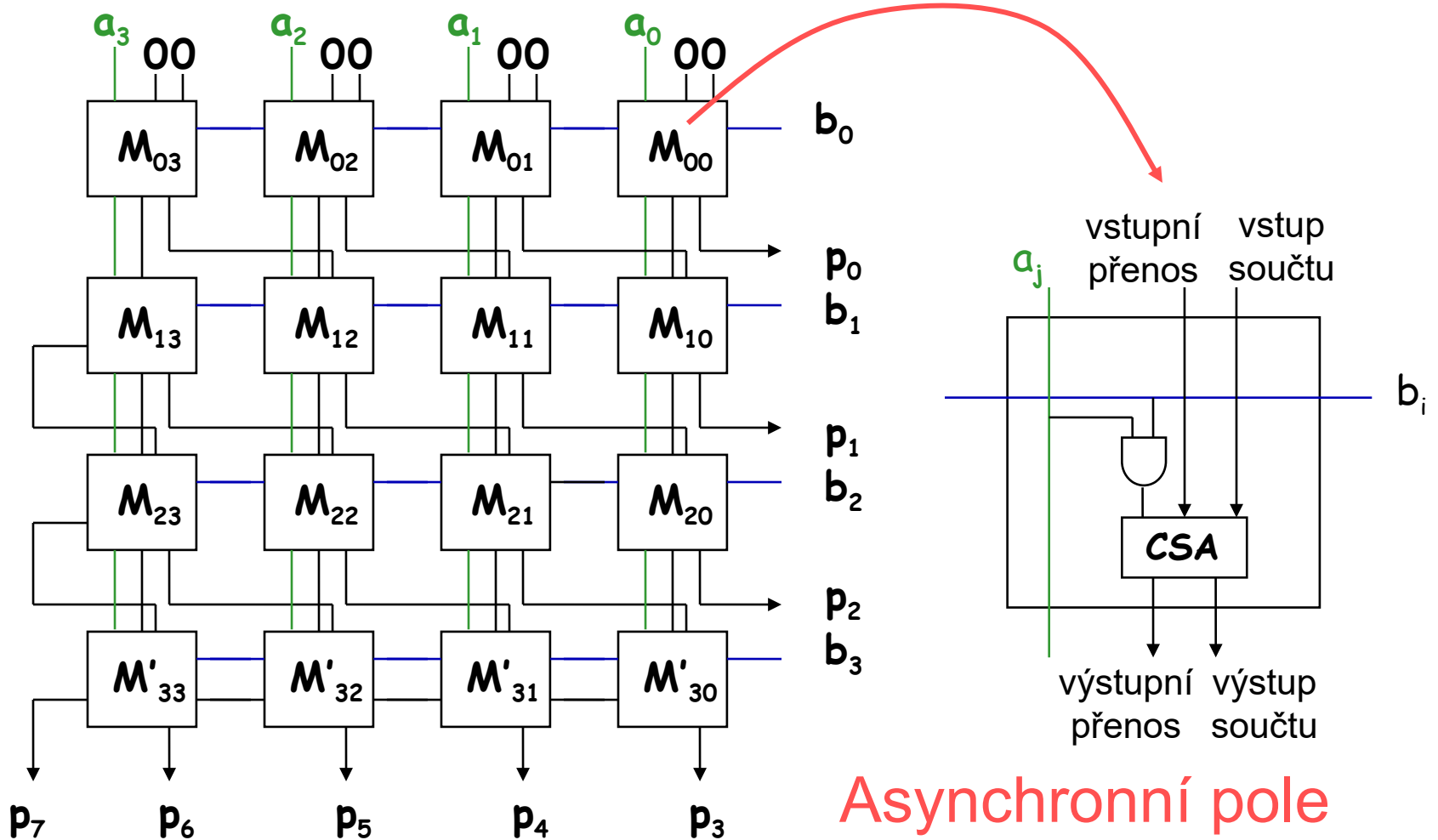
Pole pro násobení s překódováním (Booth)

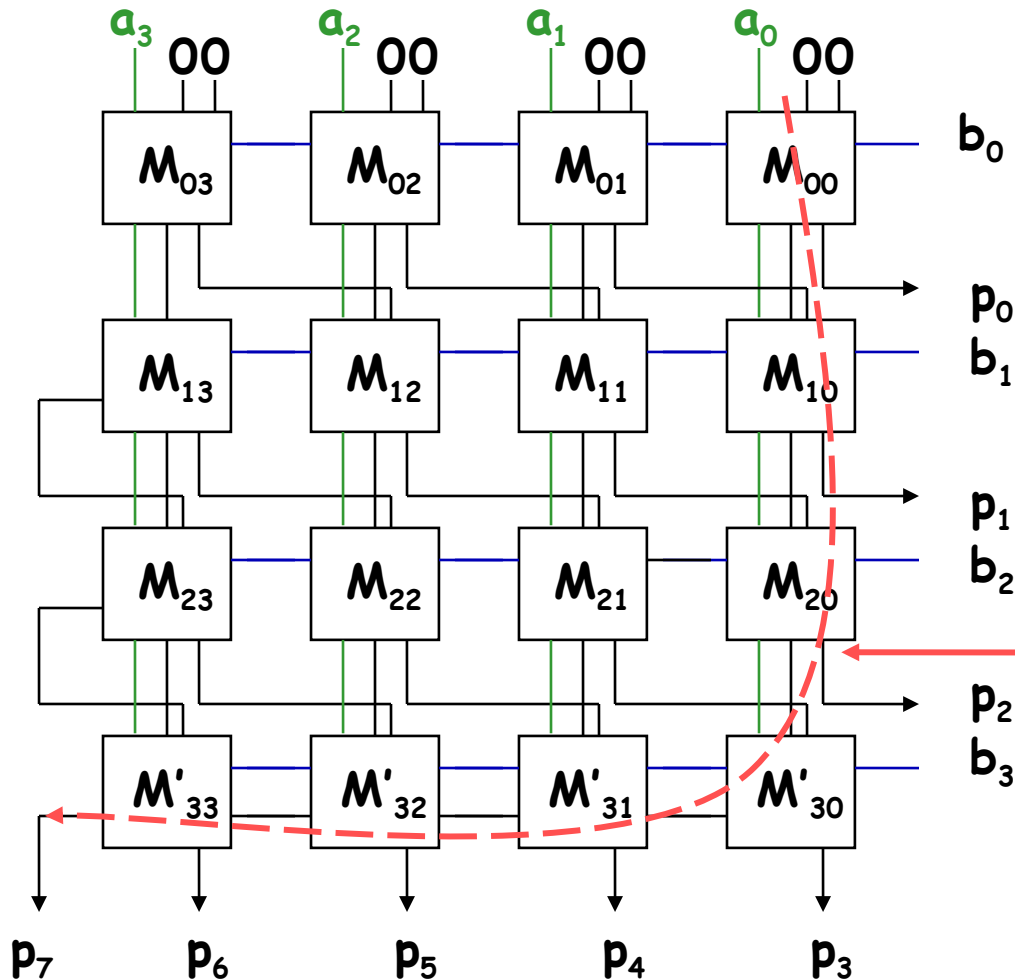
Struktura buňky násobičky

Pole pro násobení CSA

Pole pro násobení CSA

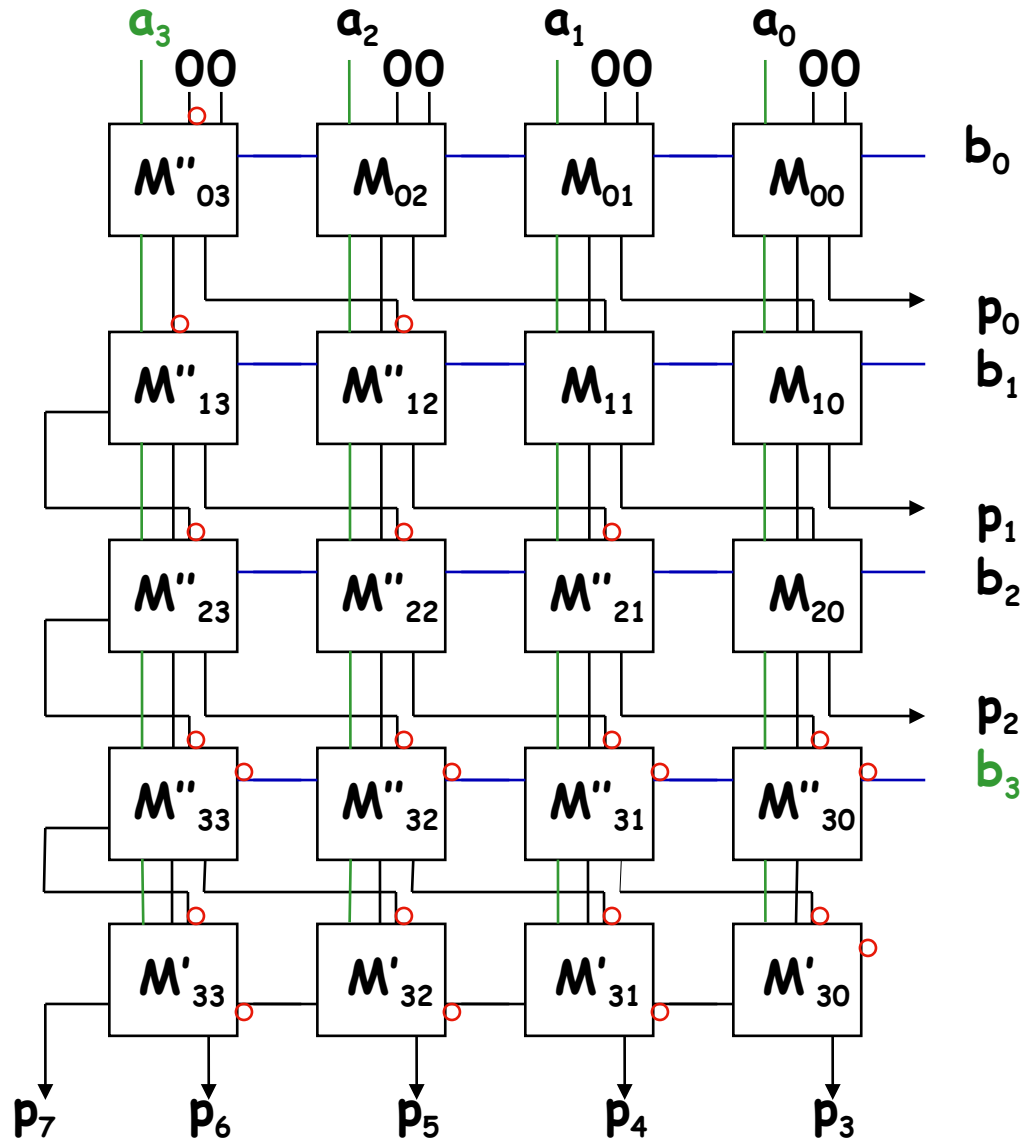

Asynchronní pole
Carry se propaguje dolů

Délka kritické
cesty
 $n + n - 1$
 $= 2n - 1$

Pole CSA pro násobení se znaménkem

Asynchronní pole

Pole pro násobení

- Nepatří mezi nejrychlejší implementace, ale
- Regulární struktura
- Používají pouze krátké vodiče k nejbližším sousedním buňkám
- Jednoduchý a efektivní návrh v technologii VLSI
- Velmi jednoduše lze zavést pipelinnig a tím podstatně zvýšit výkon
- Pole lze využít pro více matematických fcí